

De collectieve schuldenregeling Algemeen overzicht van de wetgeving

Volgende wetten worden in deze brochure behandeld:

- Wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen (zoals gewijzigd door de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling, Belgisch Staatsblad, 21 december 2005, blz. 54.532.)
- Wet van 13 december 2005 tot wijziging van de artikelen 81, 104, 569, 578, 580, 583, 1395 van het Gerechtelijk Wetboek, Belgisch Staatsblad, 21 december 2005, blz. 54.540.
- Wet van 5 augustus 2006 tot wijziging van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, Belgisch Staatsblad, 29 augustus 2006, blz. 42.655.
- Wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, Belgisch Staatsblad, 28 december 2006, blz. 75.178.
- Wet van 23 december 2009, programmawet, Belgisch Staatsblad, 30 december 2009, blz. 82.310.
- Wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen, Belgisch Staatsblad, 31 december 2010, blz. 83.506.
- Wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft, Belgisch Staatsblad, 13 april 2012, blz. 23.686.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>

Tel. 0800 120 33 (gratis)

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Wettelijk depot: D/2013/2295/19

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoud

Inleiding.....	7
1. Gebukt onder de schulden? Wat nu?.....	9
1.1. Wat te doen in geval van ernstige financiële moeilijkheden?.....	9
1.2. Waar bevinden zich deze diensten en hoe kan men zich erop beroepen?.....	9
1.3. Welke maatregelen neemt de schuldbemiddelingsdienst?.....	10
1.4. Nuttige tips.....	10
2. Voor wie is de wet betreffende de collectieve schuldenregeling bestemd?.....	12
2.1. De persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat.....	12
2.2. De natuurlijke persoon die geen koopman is.....	13
2.3. De persoon wiens voornaamste belangen gelegen zijn in België.....	14
2.4. Bewerkstelling van het onvermogen.....	16
3. Welke schulden?.....	18
4. Hoe een collectieve schuldenregeling aanvragen?.....	19
4.1. Het verzoek tot collectieve schuldenregeling.....	20
4.2. De lijst met de goederen van de schuldenaar.....	22
4.3. De opgave van de schulden van de schuldenaar.....	23
4.4. De borg.....	24
4.5. Procedures om uitstel van betaling te vorderen.....	24
4.6. Voor de arbeidsrechtbank.....	24
5. Gevolgen van de beschikking van toelaatbaarheid.....	26
5.1. De schuldenaar kan niet langer over zijn goederen beschikken.....	26
5.2. Beslag en overdracht zijn niet langer mogelijk.....	28
5.3. Het schrappen van sommige vorderingen tot opschorting van betaling.....	29
5.4. Maatregelen van uitzetting en van onderbreken van de stroomtoevoer.....	29

5.5.	Geen vergroting van de schuldenlast.....	30
5.6.	Rechtsbijstand van ambtswege.....	30
5.7.	Samenloop tussen schuldeisers.....	30
5.8.	Het bericht van collectieve schuldenregeling.....	31
5.9.	De borg.....	32
6.	De schuldenaar en de schuldbemiddelaar.....	34
7.	De minnelijke aanzuiveringsregeling.....	40
8.	De gerechtelijke aanzuiveringsregeling zonder kwijtschelding van de verschuldigde conventionele rente en van het verschuldigde kapitaal.....	44
8.1.	Uitstellen of herschikken van de schuld.....	44
8.2.	Verminderen van de conventionele rentevoet.....	44
8.3.	Schorsen, voor de duur van de aanzuiveringsregeling, van de gevolgen van de zakelijke zekerheden en van de overdrachten van schuldvordering.....	44
8.4.	Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van moratoire interesten, vergoedingen en kosten.....	45
8.5.	Begeleidende maatregelen.....	45
8.6.	Een langere aflossingstermijn voor kredietovereenkomsten.....	45
8.7.	Het geld dat voor de schuldaflossing moet worden opzij gelegd.....	45
9.	De gerechtelijke aanzuiveringsregeling met kwijtschelding van de verschuldigde conventionele rente en van het verschuldigde kapitaal.....	47
10.	Mogelijkheid van verkoop uit de hand van in beslag genomen onroerende goederen.....	50
11.	Verloop en einde van de aanzuiveringsregeling.....	51
11.1.	Nieuwe feiten.....	51
11.2.	Herroepen van de aanzuiveringsregeling.....	52
12.	Het Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast.....	53

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 1. Voorbeeld van een verzoekschrift.....	55
Bijlage 2. Voorbeeld van een gedetailleerde staat van goederen (activa-elementen) ...	57
Bijlage 3. Nuttige adressen.....	58
Bijlage 4. Wetgeving.....	60
Bijlage 4.1. Koninklijk besluit van 18 december 1998 houdende vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar.....	60
Bijlage 4.2. Koninklijk besluit van 22 april 1999 tot regeling van de registratie van de berichten van collectieve schuldenregeling door de Nationale Bank van België en van hun raadpleging door de personen bedoeld in artikel 19, § 2, van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen.....	62
Bijlage 4.3. Koninklijk besluit van 9 augustus 2002 tot regeling van de werking van het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast.....	64
Bijlage 4.4. De artikelen 1675/2 tot 1675/19 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling.....	68

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inleiding

De invoering van de wet over de collectieve schuldenregeling beantwoordde aan een behoefte. Sinds de inwerkingtreding van de wet van 5 juli 1998 deed een toenemend aantal personen een beroep op deze procedure. Dit leidde ertoe dat er momenteel bijna 100.000 lopende collectieve schuldenregelingen zijn.

De globale aanpak van de schulden maakte het mogelijk de moeilijkheden onder handen te nemen waaraan mensen die onder een schuldoverlast gebukt gaan het hoofd moeten bieden. Nochtans, dertien jaar van praktijk brachten een aantal tekortkomingen en knelpunten van de procedure aan het licht. Bijgevolg werd de wet over de collectieve schuldenregeling over de jaren heen reeds verscheidene malen gewijzigd.

Een eerste hervorming van de wet omvat twee delen. Het eerste luik heeft betrekking op de inhoud en de vorm van de procedure en werd ingevoerd door de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen over de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling. De belangrijkste wijzigingen van deze wet zijn ongetwijfeld de mogelijkheid tot een totale kwijtschelding van schulden zonder aanzuiveringsregeling, de bevrijding van borgens en stellers van persoonlijke zekerheden en de prioritaire betaling van de schulden die het recht op een menswaardig leven in het gedrang kunnen brengen.

Een tweede luik van de hervorming werd ingevoerd door de wet van 13 december 2005 tot wijziging van de artikelen 81, 104, 569, 578, 580, 583, 1395 van het Gerechtelijk Wetboek. Door deze wetswijziging werd de bevoegdheid over de collectieve schuldenregeling op 1 september 2007 overgedragen naar de arbeidsrechtbanken.

Vervolgens werd de wet gewijzigd door de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen. Hierdoor bepaalt artikel 1675/19 van het Gerechtelijk Wetboek de voorwaarden volgens dewelke de schuldbemiddelaars tussenkomst kunnen vragen vanwege het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast teneinde betaling te bekomen voor hun onbetaalde honoraria.

Ten slotte beoogt de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft een betere hulpverlening en een menswaardiger bestaan te garanderen voor personen in overmatige schuldenlast. Hiertoe werden nieuwe regels ingevoerd die onder andere een tijdige betaling van een gepast leefgeld en een betere informatieverstrekking aan de verzoeker vooropstellen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1. Gebukt onder de schulden? Wat nu?

1.1. Wat te doen in geval van ernstige financiële moeilijkheden?

Het heeft geen enkele zin om zonder overleg te reageren en de schuldeiser(s) te betalen die de grootste bedreiging vormt (vormen), zonder daarbij rekening te houden met andere - al dan niet toekomstige - schulden en gewone lasten. De persoon die met een schuldoverlast wordt geconfronteerd, moet een algemeen zicht op zijn financiële toestand krijgen zodat hij kan bepalen wat hij maandelijks voor zijn schuldeisers kan opzij leggen.

Om de betrokkenen daarbij te helpen bestaan er sinds 1994 erkende schuldbemiddelingsdiensten. Dit zijn openbare (de meeste OCMW 's bijvoorbeeld) of private sociale diensten (bijvoorbeeld de Centra voor Algemeen Welzijnswerk of CAW's). Het is hun taak hulp te bieden aan personen die gebukt gaan onder een schuldoverlast.

9

1.2. Waar bevinden zich deze diensten en hoe kan men zich erop beroepen?

Indien u te maken heeft met een overmatige schuldenlast en meer informatie wenst over de verschillende vormen van schuldhulpverlening kunt u terecht op onderstaande websites. U kunt hier tevens de gegevens vinden van een erkende dienst voor schuldbemiddeling in uw buurt.

- voor het Waals Gewest, Observatorium Krediet en Schuldenlast:
www.observatoire-credit.be
- voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Steunpunt van de schuldbemiddelaars van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: <http://www.steunpuntschuldbemiddeling.be>
- voor de Vlaamse Gemeenschap, Vlaams Centrum Schuldenlast:
www.vlaamscentrumschuldenlast.be

Voor een erkende dienst voor schuldbemiddeling bij u in buurt kunt u de website www.eerstehulpbijschulden.be/contact raadplegen.

De betrokkenen maken een afspraak met de dichtstbijzijnde schuldbemiddelingsdienst en bieden er zich aan met alle nuttige documenten.

1.3. Welke maatregelen neemt de schuldbemiddelingsdienst?

Op basis van de gegevens die hem worden verstrekt, maakt de schuldbemiddelaar het budget van de betrokkene op, d.i. de verhouding tussen zijn inkomsten en lasten. Hetgeen na aftrek van de gewone lasten (huur, water- en elektriciteitsverbruik, eten...) van de inkomsten overblijft, noemt men het beschikbare gedeelte. Het wordt gebruikt om de schulden af te lossen. De schuldbemiddelaar stelt een aanzuiveringsregeling op met alle schuldeisers van de schuldenaar en bepaalt in samenspraak met de schuldenaar het bedrag dat hij maandelijks aan elk van hen kan betalen. De schuldbemiddelaar stelt zich tot doel de persoon die onder de schulden gebukt gaat te helpen op zo'n manier dat de betrokkene zijn budget zelfstandig blijft beheren.

De schuldbemiddelingsdienst treedt dus op als tussenpersoon tussen de schuldenaar en zijn schuldeisers: de schuldenaar vindt in de bemiddelaar iemand die hem helpt om aan zijn schulden het hoofd te bieden. De schuldeisers van hun kant vinden in de schuldbemiddelaar een gesprekspartner die met kennis van zaken spreekt.

De doeltreffendheid van de schuldbemiddelingsdiensten en de waarde van het werk dat ze verrichten, werden reeds afdoende bewezen. Dankzij hun tussenkomst konden heel wat situaties, waaruit aanvankelijk niet de minste uitweg mogelijk leek, worden opgelost.

1.4. Nuttige tips

Wie met financiële problemen kampt, wacht best niet tot de situatie volledig uit de hand loopt om een beroep te doen op een schuldbemiddelingsdienst. Hoe sneller deze dienst kan tussenkomen, hoe gemakkelijker het is om met de schuldeisers tot een akkoord te komen. Reageer zodra u van een schuldeiser de eerste aanmaning ontvangt, niet wanneer de deurwaarder bij u aanbelt. Het is dus niet altijd nodig zich onmiddellijk tot een rechtbank te wenden in geval van financiële moeilijkheden.

Soms blijkt het niet mogelijk om tussen de schuldenaar en zijn schuldeisers tot een akkoord te komen, ondanks de tussenkomst van een schuldbemiddelingsdienst. Bovendien, wanneer het beschikbare gedeelte (verschil tussen inkomsten en lasten van de schuldenaar) te klein is in vergelijking met de schuldenlast, moet de schuldenaar zijn leven lang blijven betalen, zonder enige hoop dat hij zijn schulden ooit volledig kan aflossen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

De wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen werd in het leven geroepen om een oplossing te bieden voor deze situaties van overmatige schuldenlast.

Deze wet werd grotendeels in het Gerechtelijk Wetboek opgenomen onder de artikelen 1675/2 tot 1675/19 (zie bijlage 4.4).

2. Voor wie is de wet betreffende de collectieve schuldenregeling bestemd?

Artikel 1675/2, eerste en tweede lid.

Elke natuurlijke persoon met woonplaats in België, die geen koopman is in de zin van artikel 1 van het Wetboek van Koophandel kan, indien hij niet in staat is om, op duurzame wijze, zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen en voor zover hij niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, bij de arbeidsrechtbank een verzoek tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

Indien de in het eerste lid bedoelde persoon vroeger koopman is geweest, kan hij dat verzoek slechts indienen ten minste zes maanden na het stopzetten van zijn handel of, zo hij failliet werd verklaard, na de sluiting van het faillissement.

2.1. De persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat

De wet heeft betrekking op personen die met ernstige financiële moeilijkheden kampen, d.w.z. van wie de inkomsten niet meer volstaan om al hun schulden af te betalen. Deze personen zijn niet meer in staat om, zoals de wet voorziet, hun schulden op een duurzame wijze af te betalen. Ze verkeren bijgevolg in een toestand van schuldoverlast die met behulp van een collectieve schuldenregeling kan worden opgelost.

Kan iemand die met tijdelijke financiële problemen kampt een collectieve schuldenregeling aanvragen?

De wet over de collectieve schuldenregeling is uitsluitend van toepassing op toestanden van schuldoverlast. De schuldoverlast hoeft niet noodzakelijk te wijten te zijn aan verschillende schulden: een enkele schuld kan volstaan. Evenwel volstaan een gewone laattijdige betaling of moeilijkheden van voorbijgaande aard niet om een collectieve schuldenregeling aan te vragen. Indien de financiële problemen van tijdelijke aard zijn en bijvoorbeeld het gevolg zijn van het verlies van een betrekking of van een echtscheiding, doet men er goed aan eerst betalingsuitstel aan de kredietgever te vragen. Zo hij weigert, is het mogelijk om aan de rechter onder bepaalde voorwaarden betalingsuitstel te vragen.

- Bij een consumentenkrediet moet men zich tot de vrederechter wenden om bepaalde betalingsvoorwaarden te kunnen genieten (artikel 38 van de wet op het consumentenkrediet);
- Bij een hypothecair krediet kan men de beslagrechter opschorting van betaling vragen (artikel 59, § 1, tweede lid van de wet op het hypothecair krediet);

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- Voor energieschulden moeten de OCMW's sociale en budgettaire begeleiding verstrekken aan personen die hun gas- en elektriciteitsrekeningen niet meer kunnen betalen. Deze begeleiding omvat de onderhandeling inzake afbetalingsplannen, het opzetten van een budgetbegeleiding en de toekenning van financiële steun;
- Voor andere soorten schulden (achterstallige huur,...) kan de schuldenaar uitstel van betaling vragen krachtens artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek.
- Op fiscaal gebied, tenslotte, moet men zich tot de belastingontvanger wenden om uitstel van betaling te genieten.

Belastingsschuldigen kunnen ook een aanvraag indienen tot “onbeperkt uitstel” van de invordering van directe belastingen. De belastingsschuldige kan enkel onbeperkt uitstel bekomen voor gevestigde inkomstenbelastingen, mits hij een deel van de schuld betaalt. Naast de hoofdsom zelf komen ook belastingverhogingen, boetes en interesten in aanmerking. Hiervoor moet men een specifiek formulier aangetekend versturen naar de gewestelijke directie. Dit formulier is terug te vinden op de website van de belastingadministratie (<https://financien.belgium.be/nl/particulieren>) of kan worden aangevraagd bij een ontvangkantoor der belastingen. De gewestelijke directeur zal vervolgens op basis van een solvabiliteitsonderzoek het bedrag bepalen dat de belastingplichtige onmiddellijk of gespreid moet betalen als voorwaarde voor de kwijtschelding. De directeur kan dus geen totale kwijtschelding verlenen voor alle openstaande inkomstenbelastingen.

2.2. De natuurlijke persoon die geen koopman is

De wet betreffende de collectieve schuldenregeling is van toepassing op elke natuurlijke persoon (en dus niet op vennootschappen) die geen handelsactiviteit verricht. Een landbouwer of de beoefenaar van een vrij beroep is geen koopman en kan dan ook om de toepassing van de wet betreffende de collectieve schuldenregeling vragen. Voorts wijzen we erop dat de collectieve schuldenregeling betrekking heeft op zowel de particuliere als beroepsmatige schulden van de betrokkene. De wet maakt immers geen onderscheid tussen beide soorten van schulden.

Kan een voormalig koopman een collectieve schuldenregeling vorderen?

Een voormalig koopman kan ook een collectieve regeling van zijn schulden vorderen. Hij kan dat verzoek slechts indienen ten vroegste zes maanden na het stopzetten van zijn handel of, zo hij failliet werd verklaard, na de sluiting van het faillissement.

Er werd geoordeeld dat een voormalig koopman toegelaten kan worden tot de procedure van collectieve schuldenregeling zelfs indien hij, op het moment waarop hij zijn activiteiten stopzette en wanneer zijn krediet wankelend was en hij reeds de betalingen had gestaakt, geen kennis gaf van het faillissement zoals hem werd opgelegd door de faillissementswet van 8 augustus 1997.

2.3. De persoon wiens voornaamste belangen gelegen zijn in België

Kan een persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat en de Belgische nationaliteit bezit, maar in het buitenland woont, een collectieve schuldenregeling aanvragen?

Om een collectieve schuldenregeling aan te vragen is de nationaliteit van de persoon die onder de schulden gebukt gaat van weinig belang. De nationaliteit van de schuldeisers of het adres van hun maatschappelijke zetel speelt evenmin een rol. Daarentegen moeten de voornaamste belangen van een persoon met schuldoverlast gelegen zijn in België, d.w.z. de plaats waar hij gewoonlijk zijn belangen beheert. De plaats waar de voornaamste belangen gelegen zijn, is niet noodzakelijkerwijs de woonplaats van de schuldenaar¹.

De Europese Verordening over insolventieprocedures bepaalt in welke lidstaat of in welke lidstaten van de Europese Unie een insolventieprocedure kan worden ingeleid en welke gevolgen deze procedure in de andere lidstaten heeft².

De verordening bepaalt:

1. de hoofdinsolventieprocedure die moet worden geopend voor de rechtbanken van de lidstaat op wier grondgebied het centrum van de voornaamste belangen van de schuldenaar gelegen is;
2. de zogenaamde secundaire insolventieprocedure die eveneens voor de rechtbanken van een andere lidstaat kan worden geopend, als de schuldenaar er een vestiging bezit. Dergelijke secundaire insolventieprocedure moet een liquidatieprocedure zijn en de gevolgen mogen alleen gelden ten aanzien van de goederen van de schuldenaar die zich op het grondgebied bevinden van de lidstaat waar de secundaire procedure wordt geopend;

---

1 De wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht verwijst in hoofdstuk XI met betrekking tot de bevoegdheid van de Belgische rechters naar de Europese Verordening betreffende insolventieprocedures. Op basis van deze verordening zijn de rechters van de lidstaat waar het centrum van de voornaamste belangen van de schuldenaar gelegen is, bevoegd om de insolventieprocedure te openen.

2 Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures, Publicatieblad 30 juni 2000, afl. 160/1
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:160:0001:001:nl:PDF>

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3. Een insolventieprocedure valt onder de wetgeving van de lidstaat waar de procedure werd geopend; deze bepaalt de voorwaarden voor het openen, het verloop en het beëindigen van de insolventieprocedure.

Nochtans wordt in de verordening voor bepaalde materies een verschillende regeling voorzien. Het betreft:

- de lopende rechtsvorderingen;
- de zakelijke rechten (hypotheek, pand, cessie van vordering tot zekerheid, ...) van een schuldeiser of van een derde op lichamelijke of onlichamelijke roerende of onroerende goederen, die toebehoren aan de schuldenaar en die zich op het tijdstip waarop de procedure wordt geopend op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden;
- elke overeenkomst die recht geeft op het verkrijgen of het gebruiken van een onroerend goed;
- arbeidsovereenkomsten en arbeidsbetrekkingen.

Elke beslissing tot opening van een insolventieprocedure wordt erkend in alle andere lidstaten zodra die beslissing rechtsgevolgen heeft in de lidstaat waar de procedure is geopend, zelfs wanneer de schuldenaar op grond van zijn hoedanigheid in de andere lidstaten niet aan een insolventieprocedure onderworpen kan worden.

Dergelijke beslissing heeft, zonder enige verdere formaliteit, in de andere lidstaten de gevolgen die daaraan worden verbonden bij het recht van de lidstaat waar de procedure is geopend, tenzij deze verordening anders bepaalt, en zolang in die andere lidstaten geen secundaire insolventieprocedure is geopend.

Een lidstaat kan evenwel een in een andere lidstaat geopende insolventieprocedure weigeren te erkennen, of een in het kader van een dergelijke procedure gegeven beslissing weigeren uit te voeren, indien uit die erkenning of tenuitvoerlegging gevolgen zouden voortvloeien die kennelijk in strijd zijn met de openbare orde van die lidstaat, in het bijzonder met de grondbeginselen daarvan of met de grondwettelijk beschermde rechten en individuele vrijheden.

Samengevat, in het kader van de Belgische wet, heeft de wet betrekking op onder schulden gebukt gaande natuurlijke personen wiens voornaamste belangen in België gelegen zijn. Het gaat dus om:

- particulieren;
- beoefenaars van een vrij beroep: geneesheren, architecten, tandartsen, ...;
- landbouwers.

Handelaars zijn dus uitgesloten. Voor hen bestaat immers het mechanisme van het faillissement en de gerechtelijke reorganisatie.

2.4. Bewerkstelling van het onvermogen

Om een collectieve schuldenregeling te kunnen aanvragen, mag men zijn onvermogen niet hebben bewerkstelligd. Wat verstaat men onder bewerkstelling van het onvermogen?

Er bestaan verschillende manieren om het onvermogen te bewerkstelligen. Iemand kan een gedeelte van zijn bezittingen, zijn inkomsten of een erfenis achterhouden, iemand kan een baan weigeren opdat zijn inkomsten het minimum dat niet in beslag kan worden genomen, niet zouden overstijgen; evenwel kan uit deze feiten niet ipso facto worden afgeleid dat het onvermogen bewerkstelligd werd; de rechtspraak en de rechtsleer hebben een bijzondere aandacht voor de notie "bedrieglijk opzet" als voornaamste criterium om het bewerkstelligen van het onvermogen te onderscheiden.

Het is dus van belang dat alle elementen concreet worden beoordeeld, alsook alle omstandigheden rond de bedrieglijke handelingen die, op zich of in samenhang met elkaar, het vermoeden zouden kunnen wekken dat de schuldenaar zijn onvermogen heeft bewerkstelligd.

Zo werd geoordeeld dat het feit dat de schuldoverlast grotendeels te wijten was aan een strafrechtelijke veroordeling wegens verscheidene diefstallen, impliceerde dat de schuldenaar zijn onvermogen had bewerkstelligd.

Het begrip "bewerkstelling van het onvermogen" moet worden beperkt tot uiterst uitzonderlijke gevallen. Het moet dus in restrictieve zin worden geïnterpreteerd en kan niet worden afgeleid uit een eventuele contractuele kwade trouw vanwege de schuldenaar.

De contractuele goede trouw van de schuldenaar mag niet worden verward met de procedurele goede trouw, die verbonden is met de vereiste die aan de schuldenaar wordt opgelegd inzake een absolute doorzichtigheid van zijn situatie zodra een verzoekschrift tot collectieve schuldenregeling wordt ingediend, evenals in alle stadia van de procedure. Indien de schuldenaar opzettelijk essentiële gegevens omtrent zijn vermogen achterhoudt, wordt dit eventueel bij het sluiten van een kredietovereenkomst als een contractuele fout beschouwd, maar het volstaat op zich niet om te besluiten dat er sprake is van bewerkstelling van het onvermogen in hoofde van de schuldenaar. Indien ditzelfde feit zich daarentegen voordoet tijdens de procedure van collectieve schuldenregeling, dan zal er toch sprake zijn van een procedurele kwade trouw en van een bewerkstelligd onvermogen in hoofde van de schuldenaar.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het bewerkstelligen van het onvermogen moet een daad zijn van de schuldenaar zelf.

Het onderzoek van een verzoek tot collectieve schuldenregeling gebeurt op basis van elementen die door de schuldenaar worden aangebracht. De controle op de toelaatbaarheidsvoorwaarden is bijgevolg marginaal en het begrip “kennelijk” dat de woorden “bewerkstelling van het onvermogen” voorafgaat, betekent dat de handelingen die het bestaan van het bewerkstelligd onvermogen zouden aantonen, op het eerste gezicht moeten blijken aan de hand van uiterlijke tekenen, die duidelijk en aantoonbaar moeten zijn in het kader van het onderzoek van het verzoek tot collectieve schuldenregeling.

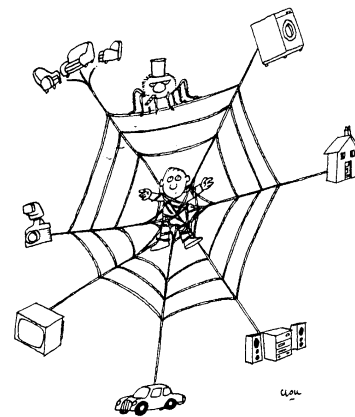
Indien de bewerkstelling van het onvermogen kennelijk blijkt tijdens het onderzoek van het verzoekschrift, moet de rechter de toelaatbaarheid tot collectieve schuldenregeling weigeren. Indien daarentegen de bewerkstelling van het onvermogen pas later blijkt, zal de rechter een herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid of van de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling uitspreken.

De schuldenaar wiens aanzuiveringsregeling wordt herroepen omdat hij zijn onvermogen zelf heeft bewerkstelligd kan gedurende een periode van vijf jaar na de datum van het herroepingsvonnis geen collectieve schuldenregeling meer aanvragen.

Kan iemand die gedurende een korte periode diverse leningen heeft afgesloten nog de toepassing van de wet betreffende de collectieve schuldenregeling vragen?

Het kan gebeuren dat iemand zijn financieel vermogen verkeerd inschat en diverse leningen afsluit, hoewel zijn inkomsten hem niet toelaten deze leningen terug te betalen. Voorts komt het vrij vaak voor dat personen die met financiële problemen kampen van mening zijn dat de beste, zo niet de enige, oplossing van hun moeilijkheden erin bestaat een nieuwe lening aan te gaan. Dit betekent niet dat deze personen de bedoeling hadden hun onvermogen te bewerkstelligen. Behoudens duidelijk bedrieglijk gedrag (de betrokkenen wisten van bij het begin dat ze hun leningen nooit zouden kunnen terugbetalen), kunnen zij dan ook de toepassing van de wet op de collectieve schuldenregeling vragen.

In buitensporige mate krediet vragen is niet hetzelfde als het bewerkstelligen van het onvermogen. Alleen wie zich opzettelijk diep in de schulden heeft gestoken, goed wetende dat hij zijn schulden niet zou terugbetalen, kan worden uitgesloten van een collectieve schuldenregeling.

3. Welke schulden?

Welke schulden kunnen het voorwerp zijn van een collectieve schuldenregeling?

De aanvraag van een collectieve schuldenregeling betreft alle schulden van de schuldenaar, zonder uitzondering. Alle schulden van de betrokkene moeten inderdaad terzelfder tijd onder handen worden genomen, binnen het kader van dezelfde aanvraag. Sommige schulden kunnen echter geen aanleiding geven tot kwijtschelding van kapitaal (zie hoofdstuk IX).

Kunnen schulden die al in een uitvoerbare titel (d.i. een vonnis, een notariële akte of een akte die de belastingadministratie zelf uitreikt) werden vastgesteld, ook het voorwerp zijn van een collectieve regeling?

Het feit dat de schuldeisers van de schuldenaar al in het bezit zijn van een uitvoerbare titel, d.w.z. een akte die hen het recht verleent over te gaan tot de gedwongen tegeladmaking van de bezittingen van de schuldenaar, belet niet dat deze schuld wordt opgenomen in de aanzuiveringsregeling. Zo ook kan de schuldenaar die al uitstel van betaling heeft verkregen, in een vonnis vastgesteld, nog steeds een collectieve schuldenregeling vragen.

De collectieve schuldenregeling dekt alle schulden van de schuldenaar:

- schulden inzake consumentenkrediet,
- schulden inzake hypothecair krediet,
- fiscale schulden,
- schulden inzake energieverbruik,
- schulden aan een particulier (huurschuld, lening van een vriend,...),
- achterstallen van alimentatie,
- schulden op het gebied van gezondheidszorg,
- schulden die al in een uitvoerbare titel zijn vastgesteld,
- zowel particuliere als beroepsmatige schulden.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4. Hoe een collectieve schuldenregeling aanvragen?

De wet heeft een dubbele doelstelling:

- de schuldenaar in staat stellen zijn schulden in de mate van het mogelijke af te lossen, en tegelijkertijd,
- waarborgen dat de schuldenaar en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden, zowel tijdens als na het verloop van de procedure.

De procedure van collectieve schuldenregeling kan evenwel voor de schuldenaar bepaalde opofferingen en nadelen inhouden.

1. Beperking van zijn financiële inkomsten: wanneer de arbeidsrechtbank een verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar verklaart, heeft dit onder meer tot gevolg dat alle inkomsten van de verzoeker vanaf dan op een door de schuldbemiddelaar geopende rekening moeten worden gestort. Uit deze bedragen kent de schuldbemiddelaar de verzoeker dan een 'leefgeld' toe dat in principe ten minste gelijk is aan het niet voor beslag of overdracht vatbare deel van de inkomsten (artikelen 1409 en 1412 Gerechtelijk Wetboek).

Met de uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de verzoeker mag dit leefgeld echter tijdelijk worden verminderd. Zowel voor de minnelijke aanzuiveringsregeling, als voor de gerechtelijke aanzuiveringsregeling geldt evenwel dat het leefgeld nooit minder kan bedragen dan het minimum leefloon (artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie) vermeerderd met de som van de gezinsbijslagen (artikel 1410, § 2, 1° Gerechtelijk Wetboek).³

2. Verkoop van de woning en de voor beslag vatbare roerende goederen, tenzij die verkoop als onrechtmatig kan worden beschouwd, wat bijvoorbeeld het geval zou zijn als de waarde van die goederen lager zou zijn dan de verkoopkosten.

---

³ Artikelen 1675/9, § 4 en 1675/12, § 4 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door de artikelen 2 en 5 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijzigingen zijn van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

3. De rechter kan ook diverse maatregelen opleggen die van aard zijn om de terugbetaling van de schulden in de hand te werken (een opleiding volgen, begeleiding bij het beheren van het budget, het zoeken naar een job...).

4.1. Het verzoek tot collectieve schuldenregeling

Tot wie moet men zich wenden om een collectieve schuldenregeling aan te vragen?

Een rechter ontvangt de vordering ingediend door de schuldenaar. Het is verkieslijk dat de schuldenaar zich eerst tot een schuldbemiddelaar wendt, die hem kan helpen een duidelijk beeld te krijgen van zijn toestand: gaat hij werkelijk gebukt onder een grote schuldenlast? Is een collectieve schuldenregeling de beste oplossing in zijn geval? Bestaat er geen manier om met de schuldeisers tot een akkoord te komen zonder dat men zich tot een rechtbank moet wenden? Vervolgens helpt de schuldbemiddelaar de schuldenaar bij het vervullen van de nodige formaliteiten met het oog op het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling.

Welke rechtbank?

Artikel 1675/4, § 1.

Het verzoekschrift tot collectieve schuldenregeling moet ingediend worden bij de arbeidsrechtbank van de woonplaats van de schuldenaar. De vraag die men tot de rechtbank richt, noemt men een verzoekschrift.

Moet men hiervoor betalen?

Artikel 162/46 en 279/1 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

In principe betaalt men een rolstellingsrecht wanneer men een verzoekschrift indient op de griffie (eigenlijk het secretariaat van de rechtbank). De wet over de registratierechten werd echter gewijzigd en bepaalt dat de schuldenaar geen rolstellingsrecht moet betalen wanneer hij een collectieve schuldenregeling aanvraagt.

Moet de echtgenoot van de betrokkene ook een collectieve schuldenregeling aanvragen?

We maken een onderscheid tussen uiteenlopende gevallen:

1. De schuldoverlast is te wijten aan schulden die de echtgenoten gezamenlijk hebben opgestapeld. In de meeste gevallen leiden ze samen de procedure in en zijn ze beiden aanvragers van een collectieve schuldenregeling.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Indien slechts een van de echtgenoten een verzoek tot collectieve schuldenregeling indient, moet hij in elk geval in zijn verzoekschrift vermelden dat hij al dan niet gehuwd is, en zo ja, een opsomming geven van:

- de gemeenschappelijke goederen en schulden,
- de persoonlijke goederen en schulden,
- de goederen en schulden die aan zijn echtgenoot toebehoren,
- de goederen en schulden van de eventuele samenwonende(n).

De niet-verzoekende echtgenoot wordt dan bij de procedure van collectieve schuldenregeling betrokken. Hij/zij wordt op de hoogte gebracht van de beschikking van de rechtbank en van de aanzuiveringsregeling zodra deze is vastgesteld. Indien de niet-verzoekende echtgenoot niet akkoord gaat met de regeling, kan hij/zij zich daartegen verzetten.

2. De schuldoverlast is te wijten aan schulden die eigen zijn aan een echtgenoot (bijvoorbeeld: de betrokkene heeft de schulden opgestapeld toen hij nog ongehuwd was).

Aangezien het om strikt persoonlijke schulden van een van beide echtgenoten gaat, moet de ander geen collectieve schuldenregeling aanvragen. In zijn verzoekschrift moet de schuldenaar echter vermelden dat hij gehuwd is en een opsomming geven van:

- de gemeenschappelijke goederen en schulden,
- de persoonlijke goederen en schulden,
- de goederen en schulden die aan zijn echtgenoot toebehoren,
- de goederen en schulden van de eventuele samenwonende(n).

De echtgenoot die geen aanvraag deed, wordt betrokken bij de procedure van collectieve schuldenregeling. De beslissing van de rechtbank zal hem worden meegedeeld alsook het aflossingsplan, wanneer hij is vrijgesteld. Kan de echtgenoot die geen aanvraag deed niet met de aanzuiveringsregeling akkoord gaan, dan heeft hij/zij de mogelijkheid zich te verzetten.

3. In het algemeen leiden voormalig gehuwden afzonderlijk een verzoek tot collectieve schuldenregeling in. Elk van hen zal afzonderlijk een aanzuiveringsregeling krijgen. Het komt voor dat slechts een van hen een verzoekschrift indient. De beschikking van toelaatbaarheid zal dan niet meegedeeld worden aan de ex-echtgenoot die geen aanvraag deed. Laatstgenoemde kan eventueel wel in de aanzuiveringsregeling betrokken worden als schuldenaar van de ex-echtgenoot die wel de aanvraag tot collectieve schuldenregeling deed.⁴

Moet de samenwonende verzoeker dit in het verzoekschrift vermelden?

De schuldenaar die een collectieve schuldenregeling aanvraagt, vermeldt in zijn verzoekschrift de gegevens van de persoon of personen die met hem/haar samenwoont (samenwonen) en verzekert dat geen enkel element van hun financiële toestand zal worden verzwegen.

De beschikking van toelaatbaarheid moet eveneens ter kennis worden gebracht aan de persoon die wettelijk samenwoont met de verzoeker.

4.2. De lijst met de goederen van de schuldenaar

Volledige doorzichtigheid met betrekking tot het vermogen is een noodzakelijke voorwaarde om de procedure tot een goed einde te brengen. Dit betekent dat de schuldenaar alle inlichtingen verstrekt over zijn goederen en inkomsten.

Artikel 1675/4, § 2, 7°.

Het verzoekschrift bevat een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijke vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n).

De betrokkene moet vermelden of hij eigenaar is van een of meer onroerende goederen. Voorts geeft hij een nauwkeurige opgave van de roerende goederen die hij bezit, met hun waarde.

Artikel 1675/4, § 2, 8°.

De goederen die binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift werden verkocht, moeten eveneens worden vermeld.

---

⁴ Bijvoorbeeld omdat de ex-echtgenoot achterstallige alimentatiegelden verschuldigd is of omdat de ex-echtgenoot gemeenschappelijke schulden heeft vereffend.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Moeten de inkomsten in het verzoekschrift worden vermeld?

De inkomsten moeten eveneens in het verzoekschrift worden vermeld. Op basis van de inkomsten bepaalt men immers hoeveel de schuldenaar maandelijks kan opzij zetten om zijn schulden terug te betalen. Moeten ook worden opgegeven: vakantiegeld en extralegale voordelen (maaltijdcheques, ...), kinderbijslag, werkloosheids-, invaliditeits- en andere uitkeringen. Alimentatie is eveneens een inkomen dat in het verzoekschrift moet worden opgegeven. Voorts vermeldt men de juiste gegevens van de personen (werkgever van de schuldenaar of de persoon die hem alimentatie betaalt) of instellingen (pensioen- of kinderbijslagfonds, ...) die deze bedragen betalen. Immers, indien de rechtbank het verzoek aanvaardt, wordt een afschrift van zijn beschikking naar alle “schuldenaren”⁵ van de betrokkene verzonden.

Indien een schuldenaar bepaalde voorwerpen of inkomsten met opzet niet aangeeft, kan de rechtbank zijn verzoek verwerpen. Indien dit feit wordt vastgesteld nadat het verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar werd verklaard, kan de beschikking van toelaatbaarheid en/of de aanzuiveringsregeling eventueel worden herroepen.

Het is perfect mogelijk een collectieve schuldenregeling aan te vragen en tegelijk eigenaar te zijn van een onroerend goed.

4.3. De opgave van de schulden van de schuldenaar

Artikel 1575/4, § 2, 7° en 9°.

Het verzoekschrift vermeldt elke schuld met de gegevens van de schuldeisers, om de griffier toe te laten hen een afschrift van de door de rechtbank verleende beschikking te bezorgen.

Wat gebeurt er met betwiste schulden?

Artikel 1575/4, § 2, 10°.

Indien de schuldenaar een schuld of een deel daarvan betwist, moet hij deze schuld opgeven, alsmede het bedrag dat hij betwist en de gronden van betwisting. We herhalen dat de rechter een volledig beeld moet krijgen van de toestand van schuldoverlast: hij moet de juiste bedragen kennen die de schuldeisers vorderen en de bedragen die het voorwerp zijn van betwisting.

Deze betwisting wordt door de bevoegde rechter onderzocht. In afwachting van deze beschikking stelt de arbeidsrechtbank het niet betwiste gedeelte van de schuld voorlopig vast.

---

5 Dit zijn bijvoorbeeld diegenen die een loon of uitkering aan de verzoeker in collectieve schuldenregeling verschuldigd zijn.

4.4. De borg

Soms zorgt de schuldeiser voor een tweede schuldenaar, de borg, die meestal hoofdelijk aansprakelijk is. Indien de eerste schuldenaar er niet meer in slaagt de lening terug te betalen, kan de schuldeiser zich tot de borg wenden. De borg kan zich tegen de schuldenaar keren en van deze laatste vorderen wat hij aan de kredietgever moest betalen.

Het feit dat iemand een persoonlijke zekerheid stelt ten gunste van de schuldenaar en zich meer bepaald borg stelt voor de schulden die door deze laatste werden gemaakt, moet in het verzoekschrift worden vermeld.

De borg moet immers op de hoogte worden gebracht van de beschikking van toelaatbaarheid van het verzoek tot collectieve schuldenregeling. Nadat de borg de bank heeft terugbetaald, wordt hij schuldeiser van de schuldenaar en wordt hij in deze hoedanigheid opgenomen in de aanzuiveringsregeling.

4.5. Procedures om uitstel van betaling te vorderen

Artikel 1675/4, § 2, 11°.

In het verzoekschrift moet de schuldenaar opgeven welke voorwaarden en termijnen hij voor het gerecht heeft gevorderd op basis van artikel 59 van de wet op het hypothecair krediet en de artikelen 1334 en 1337 bis van het Gerechtelijk Wetboek (over het vorderen van uitstel van betaling op fiscaal gebied of tegen een schuldeiser in het bezit van een notariële akte of het verkrijgen van betalingsfaciliteiten) en waarover de rechtbank nog geen uitspraak heeft gedaan. Zodra het verzoekschrift bij de rechtbank is ingediend, worden al deze vorderingen tot uitstel van betaling geschorst tot de beslagrechter een beslissing neemt.

Maatregelen met betrekking tot andere schulden (stroom, water, huur, gezondheidszorgen, telefoon...) worden niet door de schorsing getroffen.

4.6. Voor de arbeidsrechtbank

Artikel 1675/6, § 1.

Op de vastgestelde dag en het overeengekomen uur onderzoekt de rechtbank het verzoekschrift van de schuldenaar. Indien het verzoekschrift behoorlijk is opgesteld, beschikt de rechtbank over alle noodzakelijke informatie om er al dan niet gevolg aan te geven. Indien zij het echter nodig vindt om de betrokkene te verhoren, kan zij hem oproepen. De betrokkene kan ook vragen om te worden verhoord indien hij over bepaalde punten van zijn verzoekschrift meer uitleg wenst te geven.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

In tegenstelling tot wat voorzien is in het artikel 1026 van het Gerechtelijk Wetboek dat de vermeldingen bepaalt die een eenzijdig verzoekschrift op straffe van nietigheid, moet bevatten, voorziet de wet op de collectieve schuldenregeling niet de nietigheid in geval van niet-vermelding of onvolledige vermelding; indien de schuldenaar in zijn verzoekschrift bepaalde zaken vergat te vermelden. Als de rechtbank andere gegevens wil vernemen, dan wordt de schuldenaar, via de post, gevraagd om zijn verzoekschrift aan te vullen. Evenwel gebeurt het dat ondanks herhaalde verzoeken, de rechtbank geen van de gevraagde gegevens verkrijgt (onervarenheid van de verzoeker, moeilijkheid van het dossier, enz.). In deze gevallen kan de arbeidsrechtbank het verzoek tot collectieve schuldenregeling opnieuw op de rol plaatsen of het niet-toelaatbaar verklaren.

Worden de schuldeisers voor de rechtbank opgeroepen?

Neen. De procedure wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift. Dit wil zeggen dat er geen andere partijen dan de verzoeker zelf in de debatten worden betrokken. Indien het verzoek door de rechter wordt goedgekeurd, zal de beschikking van toelaatbaarheid door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis worden gebracht van (onder andere) de schuldeisers.

Artikel 1675/6, § 1.

Na de indiening van het verzoekschrift doet de rechter binnen acht dagen uitspraak over de toelaatbaarheid ervan. Op het niet naleven van deze termijn staat echter geen enkele sanctie, zodat deze ook zelden wordt gerespecteerd.

De schuldeisers, de echtgenoot die zelf geen verzoek tot collectieve schuldenregeling heeft ingediend, de schuldenaars (werkgever, pensioen- of kinderbijslagfonds,...) ontvangen een afschrift van de beschikking van de rechter. Indien ze vinden dat de persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat niet het recht heeft een collectieve schuldenregeling te verkrijgen, kunnen ze zich daartegen verzetten (door derdenverzet in te dienen) binnen één maand vanaf de datum waarop de beschikking hen werd betekend. De rechter onderzoekt de vordering opnieuw, maar nu in het bijzijn van de verzoeker, zijn schuldeisers en eventueel zijn echtgenoot. Ze moeten toelichting geven bij de redenen waarom de betrokkene volgens hen geen recht heeft op een collectieve schuldenregeling. Het feit dat de betrokkene de volledige schuld of een gedeelte ervan betwist kan volstaan om de beschikking inzake toelaatbaarheid te herroepen, ook al werd dergelijke betwisting nooit te kennen gegeven vóór het verzoek tot collectieve schuldenregeling werd ingediend.

5. Gevolgenvandebeschikkingvantoelaatbaarheid

5.1. De schuldenaar kan niet langer over zijn goederen beschikken

Artikel 1675/7.

Kan de betrokkene zijn loon nog zelf ontvangen?

Na het aanvaarden van de vordering tot collectieve schuldenregeling en voor de hele periode waarin de aanzuiveringsregeling wordt opgesteld, heeft de verzoeker niet langer het recht om zelf zijn loon of zijn werkloosheidsuitkering te ontvangen. Zolang er geen aanzuiveringsregeling is opgesteld, gebeuren al deze betalingen op een door de schuldbemiddelaar daartoe geopende rekening⁶.

Hoe kan de betrokkene zijn lopende uitgaven betalen: eten, gewone lasten, schoolgeld van de kinderen...?

Het gaat in dit geval om klassieke en noodzakelijke uitgaven. De persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat moet de mogelijkheid hebben zijn huur en het schoolgeld van zijn kinderen te betalen of om boodschappen te doen. In overleg met de schuldbemiddelaar bepaalt hij hoeveel hij elke maand nodig heeft om zijn lopende uitgaven te betalen. Dit bedrag wordt het "leefgeld" genoemd en is een som geld waarover de verzoeker zelf kan beschikken. De schuldbemiddelaar staat in voor een tijdige uitbetaling van dit bedrag, op de data die werden overeengekomen met de verzoeker of die werden bepaald in de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling⁷. Het leefgeld moet voldoende zijn om de persoon met schulden in staat te stellen een menswaardig bestaan te leiden. Daarenboven wordt het bedrag van het leefgeld jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex.⁸

---

6 Artikel 1675/9, § 1, 4° van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 2 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

7 Artikel 1675/13ter van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd door artikel 6 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

8 Artikel 1675/17, § 3 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 7, 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het leefgeld moet in principe ten minste gelijk zijn aan het bedrag waarop geen beslag kan worden gelegd. Mits uitdrukkelijke en schriftelijke instemming van de schuldenaar mag het bedrag echter tijdelijk onder deze grens liggen. Het leefgeld kan evenwel in geen geval lager zijn dan het minimumleefloon vermeerderd met de gezinsbijslagen⁹.

De rechtspraak bevat bijzonder uiteenlopende opvattingen en criteria wat het vaststellen van het bedrag van het leefgeld betreft. Het aflossen van een hypothecaire lening en van een lening voor een sociale woning wordt vaak als onontkoombaar beschouwd, als het maandelijks aflossingsbedrag overeenkomt met het bedrag van de huur die de betrokkene normaal zou moeten betalen voor zijn woning en die van zijn gezin.

Om het bedrag te schatten dat de schuldenaar nodig heeft om zijn lopende uitgaven te dekken, kunnen objectieve criteria vastgesteld worden zoals het gemiddeld maandelijks budget waarover elk persoon volgens wetenschappelijke studies moet kunnen beschikken. Daarbij moet het evenwel mogelijk blijven, voor specifieke gevallen, bepaalde aanpassingen door te voeren. Men kan het de schuldbemiddelaar niet verwijten wanneer hij de schuldenaar te goeder trouw een bedrag ter beschikking heeft gesteld, bestemd voor de lopende uitgaven, dat hoger zou zijn dan het bedrag dat nadien door de arbeidsrechtbank zou worden vastgesteld in het kader van een gerechtelijke aanzuiveringsregeling. Eventueel mogen de betrokkenen zelf alimentatie blijven betalen, met uitzondering van achterstallen.

Mag iemand die onder een schuldoverlast gebukt gaat zijn goederen verkopen?

Zodra de rechtbank beslist dat de vordering tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar is, moeten alle goederen (roerend en onroerend) en inkomsten van de betrokkene uitsluitend dienen om zijn schulden terug te betalen. Dit betekent dat de betrokkene zijn goederen niet mag verkopen of weggeven. De rechtbank kan evenwel uitdrukkelijk toestemming geven voor het verkopen van die goederen, en desgevallend bevelen dat de verkoop uit de hand gebeurt; hij ziet erop toe dat die verkoop de goederen zuivert van eventuele zekerheden die eraan verbonden zijn. Dergelijke verkoop is gerechtvaardigd indien de verkochte goederen niet noodzakelijk zijn om de persoon met schuldoverlast een menswaardig bestaan te verzekeren, omdat ze het vermogen van die persoon zwaar belasten. Tot de boedel behoren alle goederen van de verzoeker op het ogenblik van de beschikking, alsmede de goederen die hij tijdens de uitvoering van de collectieve aanzuiveringsregeling verkrijgt.

---

⁹ Zie supra voetnoot 3.

5.2. Beslag en overdracht zijn niet langer mogelijk

Artikel 1675/7, § 2, eerste en tweede lid.

Alle middelen van tenuitvoerlegging die strekken tot betaling van een geldsom worden geschorst. De reeds gelegde beslagen behouden echter hun bewarende werking. Indien de dag van de gedwongen verkoop van de in beslag genomen roerende of onroerende goederen reeds vóór de beschikking van toelaatbaarheid was bepaald en door aanplakking bekendgemaakt, geschiedt deze verkoop voor rekening van de boedel.

Een schuldeiser beschikt over diverse middelen om de terugbetaling van zijn vordering te verkrijgen:

- overdracht van loon. Iemand die geld leent bij een bank, moet vaak bij de kredietgever een zogenaamde akte van overdracht van loon tekenen. Wanneer de betrokkene de lening niet terugbetaalt, kan de kredietgever zich met dit document rechtstreeks tot, bijvoorbeeld, de werkgever wenden om het overdraagbare gedeelte van het loon te krijgen.
- uitvoerend derdenbeslag. De schuldeiser die in het bezit is van een uitvoerbare titel (vonnis, document van de belastingadministratie of een notariële akte) kan een deurwaarder vragen het voor beslag vatbaar gedeelte van de inkomsten van de schuldenaar in te houden.
- uitvoerend roerend en onroerend beslag. De schuldeiser die in het bezit is van een uitvoerbare titel, kan de onroerende en roerende goederen van de schuldenaar in beslag doen nemen en doen verkopen (bepaalde roerende goederen moet men echter aan de schuldenaar laten).

Wanneer de rechtbank instemt met de vordering tot collectieve schuldenregeling, is beslag of overdracht door een schuldeiser niet langer mogelijk, voor zover dergelijke tenuitvoerlegging neerkomt op het betalen van een som geld.

Inbeslagnames of overdrachten waartoe reeds werd begonnen op het tijdstip van de beschikking van toelaatbaarheid worden geschorst en behouden hun bewarend karakter.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Voor onroerende en roerende beslagen bestaat er echter een uitzondering: indien de dag van de verkoop reeds vóór de beschikking van toelaatbaarheid was bepaald, vindt de verkoop ondanks alles plaats. Deze verkoop geschiedt dan voor rekening van de boedel.

Kan een schuldeiser een kredietovereenkomst nog opzeggen nadat de rechtbank de vordering ontvankelijk heeft verklaard?

Het opzeggen van een kredietovereenkomst, d.i. de beslissing van de lener om de kredietovereenkomst voortijdig te beëindigen, kan ook nog gebeuren nadat de rechtbank de vordering tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar heeft verklaard. De opzegging van een kredietovereenkomst is onderworpen aan strikte voorwaarden, vervat in de wet op het consumentenkrediet en de wet op het hypothecair krediet.

5.3. Het schrappen van sommige vorderingen tot opschorting van betaling

Artikel 1675/5, tweede lid.

De procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling en betalingsfaciliteiten krachtens artikel 59 van de wet op het hypothecair krediet of de artikelen 1334 en 1337bis van het Gerechtelijk wetboek, worden gewoon geschrapt.

5.4. Maatregelen van uitzetting en van onderbreken van de stroomtoevoer

Onderbreekt de beschikking van toelaatbaarheid een maatregel van uitzetting?

Neen. De beschikking van toelaatbaarheid brengt geen onderbreking mee van de vordering tot uitzetting. Om deze maatregel te voorkomen moet men voor de vrederechter een bijkomende termijn vragen tijdens dewelke men de woning mag betrekken.

Wat gebeurt er met maatregelen tot het onderbreken van de stroomtoevoer?

Een beschikking van toelaatbaarheid brengt evenmin een onderbreking van een maatregel tot het onderbreken van de stroomtoevoer met zich mee.

Voorts mag de schuldenaar, onmiddellijk nadat de vordering tot collectieve schuldenregeling ontvankelijk werd verklaard, geen van zijn schuldeisers bevoordelen door hem bij voorrang boven de anderen te betalen, behoudens uitdrukkelijke toelating van de rechter, die kan gerechtvaardigd zijn door de noodzaak voor de schuldenaar om opnieuw over stroomtoevoer te beschikken of die te behouden en bijgevolg om een menswaardig bestaan te kunnen leiden.

5.5. Geen vergroting van de schuldenlast

Artikel 1675/7, § 3.

De persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat, mag zijn toestand niet verergeren en mag bijgevolg geen geld lenen, noch bij een kredietinstelling noch bij een vriend, behoudens uitdrukkelijke toestemming van de rechter, die bijvoorbeeld gerechtvaardigd wordt door de noodzaak om het voertuig van de persoon met schuldenlast te vervangen, als de betrokkene dat voertuig nodig heeft om zich naar zijn werk te begeven, en hij op die wijze dus zijn job kan behouden.

5.6. Rechtsbijstand van ambtswege

Artikel 1675/6, § 3.

In zijn beschikking doet de rechtbank ambtshalve uitspraak over de eventuele toekenning van volledige of gedeeltelijke rechtsbijstand.

Wat wordt bedoeld met rechtsbijstand van ambtswege?

Het is mogelijk dat de schuldenaar tijdens de procedure van collectieve schuldenregeling de hulp van een notaris (bijvoorbeeld met het oog op de verkoop van zijn onroerend goed) of een deurwaarder nodig heeft. Gewoonlijk moet hun tussenkomst worden betaald en zouden deze kosten ten laste van de schuldenaar vallen. Indien de rechtbank beslist dat de betrokkene recht heeft op rechtsbijstand, vermeldt hij dit in zijn beschikking. Zo kan de schuldenaar daarna een beroep doen op een notaris of een deurwaarder zonder daarvoor te moeten betalen. De rechter gaat ambtshalve na, d.w.z. ook wanneer de schuldenaar dit niet heeft gevraagd in zijn verzoekschrift, of hij rechtsbijstand kan genieten.

5.7. Samenloop tussen schuldeisers

Artikel 1675/7, § 1.

De beschikking van toelaatbaarheid doet een toestand van samenloop ontstaan tussen de schuldeisers en heeft de opschorting van de loop van de interesten en de onbeschikbaarheid van het vermogen van de verzoeker tot gevolg.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De samenloop heeft tot gevolg dat alle middelen van tenuitvoerlegging die strekken tot de betaling van een geldsom met betrekking tot de schuldvorderingen in de collectieve schuldenregeling geschorst worden. Er kan dus geen beslag gelegd worden voor deze schulden. De deurwaarder kan hiervoor niet verder meer langskomen.

Maar opgelet: de schulden die ontstaan zijn na de beschikking van toelaatbaarheid, zijn zogenaamde boedelschulden en zijn niet onderworpen aan de samenloop. Voor deze boedelschulden geldt de schorsing van de middelen van de tenuitvoerlegging niet en kan er dus worden overgegaan tot beslag.

Blijven schulden interesten voortbrengen?

Zodra de rechtbank het verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar heeft verklaard, worden de interesten niet meer geboekt. De schulden worden als het ware bevroren totdat een aanzuiveringsregeling is opgemaakt. De betaling van de interesten, die na de beschikking van toelaatbaarheid zijn vervallen, wordt nadien in de regeling opgenomen.

Wat houdt het principe van onbeschikbaarheid van het vermogen van de persoon met schuldoverlast in?

Zodra de beschikking van toelaatbaarheid is uitgesproken mag de persoon die onder een schuldoverlast gebukt gaat niet langer over zijn goederen beschikken of de ene schuldeiser niet meer bij voorrang boven een andere betalen. Op dit verbod bestaan echter twee uitzonderingen (artikel 1675/7, § 3):

- de betrokkene mag alimentatie blijven betalen, met uitzondering van de achterstallenen!
- hij kan de arbeidsrechtbank uitdrukkelijk vragen om een schuld, gelet op haar bijzondere aard, bij voorrang te mogen terugbetalen.

5.8. Het bericht van collectieve schuldenregeling

Artikel 1390 quinquies van het Gerechtelijk Wetboek.

De rechtbank heeft het verzoek tot collectieve schuldenregeling aanvaard. Hoe brengt men de personen op de hoogte die bij deze regeling betrokken kunnen raken?

De beschikking van de arbeidsrechtbank wordt verzonden naar de schuldeisers, de schuldenaars van de verzoeker, de personen die een persoonlijke zekerheid hebben

gesteld ten gunste van de persoon met schuldoverlast, en eventueel naar zijn/haar echtgenoot.

Voorts bepaalt de wet, om ervoor te zorgen dat alle betrokken personen worden ingelicht en dat binnen de 24 uur na de beschikking van de rechtbank een bericht wordt opgenomen waarin wordt verklaard dat een procedure van collectieve schuldenregeling loopt. Dit bericht wordt bijgehouden in het register van berichten van beslagen op de beslaggriffie.

Het doel van het bericht van collectieve schuldenregeling bestaat erin de advocaten en deurwaarders op de hoogte te brengen die belast zijn met het innen van een geldsom van de schuldenaar.

Het bericht van collectieve schuldenregeling vormt eveneens het voorwerp van een inschrijving in het negatieve luik in de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (wet van 10 augustus 2001, Belgisch Staatsblad van 25 september 2001).

5.9. De borg

Artikel 1675/11, § 4.

In afwijking van de artikelen 2028 tot 2032 en 2039 van het Burgerlijk Wetboek, hebben de personen die een persoonlijke zekerheid hebben gesteld slechts verhaal op de schuldenaar in de mate dat zij deelnemen aan de aanzuiveringsregeling en mits eerbiediging ervan.

Wat gebeurt er met personen die zich borg hebben gesteld voor de schuldenaar?

De borg ontvangt een afschrift van de beschikking van de rechtbank en verneemt op deze manier dat een collectieve aanzuiveringsregeling wordt vastgesteld. Twee gevallen zijn mogelijk:

1. De borg heeft al betaald in plaats van de schuldenaar die onder een schuldoverlast gebukt gaat.

De borg is nu een schuldeiser van de schuldenaar en wordt in deze hoedanigheid in de regeling opgenomen. De borg kan zich tegen de schuldenaar keren in zoverre de eerstgenoemde deelneemt aan de regeling en binnen de beperkingen van deze regeling.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. De borg heeft nog niet betaald.

Aanvankelijk schorste de beschikking van toelaatbaarheid de vervolging tegen de verzoeker maar niet tegen de borg. Een nieuw artikel 1675/16bis heeft echter grote wijzigingen teweeggebracht aan het regime van de persoonlijke zekerheid. Sinds 2006 zijn de uitvoeringsmaatregelen eveneens geschorst ten aanzien van personen die een persoonlijke zekerheid hebben gesteld, te rekenen vanaf de beschikking van toelaatbaarheid tot de bekrachtiging van de minnelijke regeling, tot de neerlegging door de schuldbemiddelaar van het proces-verbaal van gebrek aan baten of tot de herroeping van de regeling.

De borg kan bovendien zijn een vrijstelling van zijn borgstelling vragen aan de rechter door een verklaring neer te leggen ter griffie, die bewijskrachtige documenten omvat die de rechter toelaten te oordelen of op het moment van de aanvraag een onevenredigheid bestaat tussen de verplichting van de borg en zijn financiële situatie.

De schuldenaar moet in zijn verzoekschrift tot toelaatbaarheid de personen vermelden die ten behoeve van hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld en de schuldbemiddelaar moet hen verwittigen dat zij over de mogelijkheid beschikken om hun bevrijding aan te vragen.

De rechter doet uitspraak over de vrijstelling van de borg tijdens de bekrachtiging van de minnelijke regeling, tijdens de oplegging van een gerechtelijke regeling of op een later tijdstip indien de zaak te ingewikkeld is en hij de procedure van de regeling niet wil vertragen.

Artikel 1675/16bis, § 5 voorziet eveneens de mogelijkheid voor de borg om, buiten elke collectieve schuldenregeling om, aan de rechter te vragen bevrijd te worden van zijn borgstelling. Indien de schuldenaar immers voldoet aan de voorwaarden om een verzoek tot collectieve schuldenregeling in te dienen, doch nalaat zulks te doen, kan de borg toch zijn bevrijding vragen aan de arbeidsrechtbank.

De borg die om bevrijding verzoekt, moet volgende stukken neerleggen:

1. het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;
2. de lijst van alle activa of passiva die behoren tot zijn vermogen;
3. alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

6. De schuldenaar en de schuldbemiddelaar

Artikel 1675/6, § 2.

In de beschikking van toelaatbaarheid benoemt de rechter een schuldbemiddelaar.

Welke rol speelt de schuldbemiddelaar?

Artikel 1675/10, § 2 tot § 4.

Hij moet proberen tot een akkoord te komen tussen de schuldeisers en de schuldenaar met het oog op het terugbetalen van de schulden. Hij bereidt de minnelijke aanzuiveringsregeling voor en voert in verband daarmee onderhandelingen.

De schuldbemiddelaar heeft de wettelijke verplichting om bij het uitwerken van de regeling toe te zien op de betaling bij voorrang van de schulden die het recht van de verzoeker en zijn gezin om een menswaardig leven te leiden in het gedrang brengen.

De schuldbemiddelaar moet bij de aanvang van de procedure een rekening openen op naam van de schuldenaar. Op deze rekening moeten vanaf de beschikking van toelaatbaarheid alle inkomsten van de schuldenaar gestort worden. De schuldenaar kan slechts in beperkte mate over de rekening beschikken, namelijk tot het beloop van het hem toegekende leefgeld.

Bovendien moet de schuldbemiddelaar de schuldenaar in staat stellen om doorlopend te worden geïnformeerd over de rekening, de verrichtingen erop en het saldo ervan. De wijze waarop de schuldenaar deze informatie ontvangt, moet worden verduidelijkt in de minnelijke aanzuiveringsregeling¹⁰.

¹⁰ Artikelen 1675/9, § 1, 4° en 1675/10, § 2/2 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door de artikelen 2, 1° en 3, 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijzigingen zijn van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 1675/14, § 1.

Nadat de regeling werd aangenomen of opgelegd, staat de schuldbemiddelaar in voor de controle en de opvolging.

Artikel 1675/18.

Voorts is de schuldbemiddelaar gehouden tot het beroepsgeheim.

Artikel 1675/8.

De schuldbemiddelaar mag aan zowel de schuldenaar, de schuldeisers als aan derden (bijvoorbeeld: een bank, een notaris, een deurwaarder,...) inlichtingen vragen:

- ofwel wordt deze opdracht hem door de rechter toevertrouwd in de beschikking van toelaatbaarheid;
- ofwel, in geval van moeilijkheden na de beschikking van toelaatbaarheid, kan de schuldbemiddelaar de rechter verzoeken, via een eenvoudige schriftelijke verklaring ingediend bij of gericht aan de griffie, om de persoon met schuldoverlast of een derde te gelasten hem alle inlichtingen te verstrekken. De derde, gehouden tot het beroepsgeheim of tot de zwijgplicht, kan echter in voorkomend geval aan de rechter zijn opmerkingen schriftelijk voordragen of in de raadkamer.

Wie kan tot schuldbemiddelaar worden benoemd?

Artikel 1675/17, § 1.

We onderscheiden vier groepen van schuldbemiddelaars:

- de erkende schuldbemiddelingsdiensten (zie Hoofdstuk I: het gaat om openbare of privé sociale diensten),
- advocaten,
- notarissen,
- gerechtsdeurwaarders.

In de toekomst zullen niet alleen de openbare of privéschuldbemiddelingsdiensten, maar ook de advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders die als schuldbemiddelaar willen optreden, erkend moeten worden door de bevoegde overheid. De precieze invulling van deze erkenning moet nog bij koninklijk besluit bepaald worden. In het Gerechtelijk Wetboek wordt wel al vermeld dat de schuldbemiddelaar een door de bevoegde overheid georganiseerde opleiding gevolgd moet hebben¹¹.

---

¹¹ Toekomstig recht: artikel 1675/17, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 7, 1° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012).

Kan de rechter een schuldbemiddelaar bevelen een dossier van schuldoverlast te beheren?

Artikel 1675/6, § 2.

Neen. De rechter kan enkel een schuldbemiddelaar aanwijzen indien deze laatste daarmee instemt. Een schuldbemiddelaar die een opdracht weigert, moet zich daarvoor niet verantwoorden.

Mag de schuldenaar een schuldbemiddelaar voorstellen?

Artikel 1675/4, § 2, 5°.

Ja. De wet laat de schuldenaar toe in zijn verzoekschrift een schuldbemiddelaar voor te stellen. De rechter moet dit voorstel echter niet volgen en mag eender wie aanwijzen. Doorgaans werken de rechtbanken met lijsten van personen die in het verleden reeds hebben aangetoond dat zij bemiddelingsopdrachten tot een goed einde hebben gebracht.

Kan een schuldeiser zich verzetten tegen het feit dat een bepaald persoon door de rechter tot schuldbemiddelaar wordt aangewezen?

Artikel 1675/17, § 2.

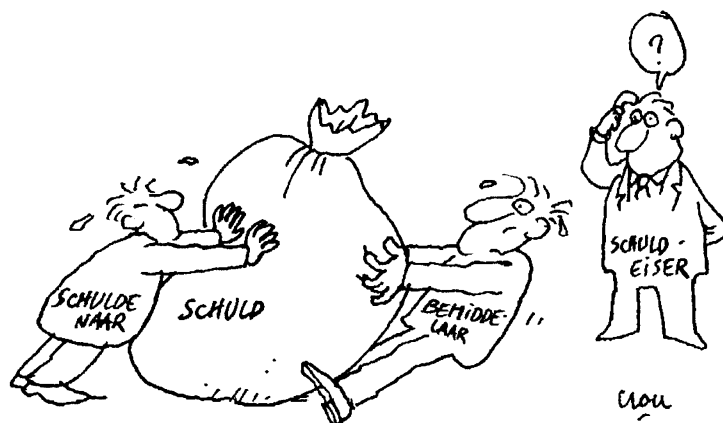
De schuldbemiddelaar moet zeker over de twee volgende kwaliteiten beschikken: hij moet onafhankelijk en onpartijdig zijn tegenover de betrokken partijen. Dit betekent dat hij neutraal moet zijn en het niet mag opnemen voor een van de betrokken partijen. Dit geldt niet voor de bemiddelaar die, bijvoorbeeld:

- ofwel voordien is opgetreden als raadsman van de persoon met schuldoverlast;
- ofwel op voorhand bij bepaalde schuldeisers termijnen en voorwaarden heeft afgesproken;
- ofwel advocaat-stagiair is van de raadsman van de betrokkene, wanneer de contacten tussen de bemiddelaar en de schuldenaar via en binnen het kabinet van de raadsman van de schuldenaar verlopen en bijgevolg het onderscheid tussen de raadsman, die het verzoekschrift tot collectieve schuldenregeling heeft opgesteld en ondertekend, en de advocaat-stagiair bemiddelaar niet duidelijk is.

Het feit daarentegen, dat de bemiddelaar over de schuldvorderingen die hem worden voorgelegd onderhandelt en dat hij alles in het werk stelt om een vermindering, of zelfs een schrapping van bepaalde posten te verkrijgen, volstaat niet om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van die bemiddelaar in twijfel te trekken.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het gebrek aan onafhankelijkheid of onpartijdigheid hoeft niet noodzakelijk bewezen te worden: het volstaat aan te tonen dat er reden tot twijfel bestaat. Is dat het geval, dan kan de schuldbemiddelaar worden gewraakt.

Evenwel kan de bemiddelaar die op voorstel van de schuldenaar werd aangewezen door deze laatste niet worden gewraakt voor een reden of een feit waarvan die schuldenaar reeds kennis had voor hij de betrokken bemiddelaar aanwees.

Het verzoek tot wraking moet via verzoekschrift ingediend worden binnen acht dagen na de datum waarop de aanvrager kennis kreeg van de redenen van wraking. Ze kan niet meer worden ingediend na de termijn van een maand te rekenen vanaf het verzenden van de beschikking van toelaatbaarheid tenzij de partij slechts na afloop van deze termijn kennis heeft gekregen van de reden van wraking.

De wrakingsakte wordt bij gerechtsbrief toegezonden aan de bemiddelaar die binnen de acht dagen dient aan te geven dat hij akkoord gaat met de wraking of ze betwist. Stilzwijgen staat gelijk met instemmen.

In geval van betwisting oordeelt de rechter, na de partijen en de bemiddelaar in de raadskamer te hebben gehoord.

Wordt de wraking verworpen, dan kan de partij die om de wraking had verzocht op verzoek van de bemiddelaar worden veroordeeld tot een schadevergoeding. In dat geval kan de bemiddelaar geen bemiddelaar blijven.

Wordt de wraking gegrond geacht, dan wijst de rechter een nieuwe bemiddelaar aan.

Ook wanneer de wraking wordt verworpen en de schuldbemiddelaar een schadevergoeding vordert van de schuldenaar, zal de arbeidsrechter in principe ambtshalve een nieuwe bemiddelaar aanstellen.

In welke andere gevallen kan de schuldbemiddelaar vervangen worden?

Artikel 1675/17, § 4.

De schuldbemiddelaar wordt niet gewraakt maar vervangen in geval van verhindering of in geval van volstreekte noodzakelijkheid. Het verzoek tot vervanging, via gewone brief aan de griffie gericht, moet worden verantwoord en de bemiddelaar wordt op

voorhand in de raadskamer gehoord. Mogelijke redenen van verhindering zijn ziekte, overlijden, overplaatsing naar het buitenland, of verandering van beroepsactiviteit (advocaat die de balie verlaat).

Volstrekte noodzakelijkheid betreft bijvoorbeeld het geval, waarin de vertrouwensrelatie tussen de persoon met schuldoverlast en de bemiddelaar verbroken is of om gegronde redenen als verbroken moet worden beschouwd. Dit is het geval:

- wanneer de bemiddelaar blijkt heeft gegeven van verzuim, niet correct handelen of incompetentie, onder meer door een gebrek aan optreden en door de schuldenaar zonder enige middelen te laten;
- wanneer de bemiddelaar om de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid heeft gevraagd, terwijl de rechter oordeelt dat de voorwaarden voor een dergelijke herroeping niet verenigd zijn.

Wie betaalt voor de tussenkomst van de schuldbemiddelaar?

Artikel 1675/19.

De methode om het ereloon van de schuldbemiddelaar te berekenen werd vastgesteld in het koninklijk besluit van 18 december 1998.

Het ereloon van de bemiddelaar, alsmede de door hem gedragen of te dragen kosten, vallen in principe ten laste van de schuldenaar. De schuldbemiddelaar overhandigt aan de arbeidsrechtbank een ereloonnota ter goedkeuring. Indien de financiële middelen van de schuldenaar niet volstaan om de schuldbemiddelaar te betalen, wordt het verschil betaald door het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast. De bemiddelaar laat het Fonds weten welk deel van zijn prestaties niet werd betaald. Het Fonds zal dan de honoraria en kosten van de schuldbemiddelaar vergoeden die niet konden worden betaald door de schuldenaar. Hierdoor kunnen ook de minst be-deelde schuldenaars (de personen waarvan de schuldenlast dermate aanzienlijk is dat zij zelfs niet de kosten van de schuldbemiddelaar kunnen dragen) ook een beroep doen op de procedure van collectieve schuldenregeling.

Moet de schuldbemiddelaar verslag uitbrengen over zijn opdracht?

Artikel 1675/17, § 3, tweede lid.

Ten minste een keer per jaar overhandigt de schuldbemiddelaar aan de rechter een verslag over het verloop van de collectieve schuldenregeling. Bovendien kan de rechter de schuldbemiddelaar gelijk wanneer vragen om hem een verslag te bezorgen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het verslag van de schuldbemiddelaar moet de volgende informatie bevatten¹²:

- de stand van de procedure;
- de verrichtingen die de schuldbemiddelaar heeft uitgevoerd;
- de redenen voor de eventuele verlenging van de termijnen;
- de actuele sociale en financiële toestand van de schuldenaar;
- de toekomstperspectieven voor de schuldenaar;
- de stand van de bemiddelingsrekening;
- alle inlichtingen die de schuldbemiddelaar nuttig acht.

Het ereloon van de schuldbemiddelaar wordt opgenomen op het einde van het verslag.

Bij het verslag moet bovendien ofwel het overzicht van de bewegingen op de bemiddelingsrekening ofwel het dubbel van de rekeninguittreksels van deze rekening gevoegd worden.

De arbeidsrechtbank houdt dus toezicht op de activiteiten van de schuldbemiddelaar. Zij ziet er in het bijzonder op toe dat alle elementen die noodzakelijk zijn voor het behoud van de menselijke waardigheid worden ingeschreven in de minnelijke en gerechtelijke aanzuiveringsregeling. Daarnaast controleert zij ook of het leefgeld van de schuldenaar wordt aangepast aan de gezondheidsindex¹³.

De schuldbemiddelaar is verplicht om een kopie van het verslag aan de schuldenaar te bezorgen. De schuldeisers kunnen ter plaatse of op de griffie kennisnemen van het verslag¹⁴.

---

12 Artikel 1675/17, § 3 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 7, 3° en 4° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van oorsprong van toepassing op de reeds lopende dossiers collectieve schuldenregeling, dus ook op de aanvragen die reeds vóór 23 april 2012 werden goedgekeurd.

13 Artikel 1675/17, § 3, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 7, 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

14 Zie supra voetnoot 13.

7. De minnelijke aanzuiveringsregeling

De rechter heeft de vordering tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar verklaard en een bemiddelaar aangewezen. Wie neemt nu contact op met de schuldeisers?

Artikel 1675/9, § 1 en § 2.

De griffier van de arbeidsrechtbank stuurt aan elk van de schuldeisers een kopie van de beschikking. Daarbij wordt een aangifte van schuldvordering gevoegd. De schuldeisers krijgen een maand de tijd om deze aangifte in te vullen en aan de schuldbemiddelaar terug te bezorgen, via een ter post aangetekende brief met ontvangstbericht of bij aangifte op zijn kantoor met ontvangstbericht gedagtekend en ondertekend door de schuldbemiddelaar of zijn gemachtigde.

a) Wat gebeurt er met de schuldvordering in geval van laattijdige aangifte?

Artikel 1675/9, § 3.

Indien de schuldeiser niet binnen de maand na het toezenden van de beschikking van toelaatbaarheid aangifte doet van schuldvordering zal de schuldbemiddelaar hem bij een ter post aangetekende brief ervan op de hoogte brengen dat hij over een laatste termijn van vijftien dagen beschikt om alsnog die aangifte te doen. Indien deze termijn niet wordt gerespecteerd, wordt de schuldeiser geacht afstand te doen van zijn schuldvordering en verliest hij zijn recht om zich te verhalen op de verzoeker in collectieve schuldenregeling en de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld. In geval van herroeping van de aanzuiveringsregeling herwint de schuldeiser al zijn rechten ten opzichte van zijn schuldenaar.

b) Wat gebeurt er met de schuldvordering wanneer de persoon met schuldoverlast in zijn verzoek tot collectieve schuldenregeling geen schuldeiser heeft medege-deeld?

- ofwel beschouwt de rechter het opduiken van een schuldeiser als een nieuw feit en wordt een laattijdige aangifte van schuldvordering aanvaard. De voordien goedgekeurde aanzuiveringsregeling kan worden geschorst en de schuldbemiddelaar kan worden verzocht om eventueel een nieuwe minnelijke aanzuiveringsregeling uit te werken;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- ofwel beschouwt de rechter dergelijk verzuim als een reden tot herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid en/of van de aanzuiveringsregeling;
- ofwel tekent deze schuldeiser derdenverzet aan tegen de beschikking van toelaatbaarheid.

c) Is er een maximale termijn voor de looptijd van de voorbereidende fase en van de minnelijke aanzuiveringsregeling?

De schuldbemiddelaar heeft de taak om een minnelijke aanzuiveringsregeling op te stellen. Dit is een plan waarin staat hoe de schulden van de verzoeker zullen worden afbetaald.

De schuldbemiddelaar beschikt over een termijn van zes maand om deze regeling op te stellen. De termijn van zes maand kan slechts één keer verlengd worden met een maximumtermijn van zes maand.¹⁵ De schuldbemiddelaar heeft dus maximaal één jaar tijd om een akkoord te bereiken met de schuldeisers en de schuldenaar.

Het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling wordt door de schuldbemiddelaar bij aangetekende brief naar de schuldenaar, in voorkomend geval naar diens echtgenoot, en naar de schuldeisers, verstuurd. Ze krijgen twee maand de tijd om op het ontwerp te reageren. Bij gebrek aan enige reactie binnen deze termijn, gaat men ervan uit dat het ontwerp wordt aanvaard. Deze termijn van twee maand kan niet worden verlengd.

De minnelijke aanzuiveringsregeling wordt opgesteld voor bepaalde duur. De duurtijd van de minnelijke aanzuiveringsregeling mag niet langer zijn dan zeven jaar. Hiervan kan enkel worden afgeweken indien de schuldenaar hierom uitdrukkelijk vraagt met het doel bepaalde elementen van zijn vermogen te beschermen en de eerbiediging van de menselijke waardigheid te verzekeren. De redenen voor deze verlenging moeten in het verzoek worden vermeld. De eindbeslissing over deze verlenging ligt echter in handen van de arbeidsrechtbank¹⁶. De termijn van de minnelijke aanzuiveringsre-

---

15 Artikel 1675/11, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 4 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

16 Artikel 1675/10, § 6 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 3, 4° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

geling begint te lopen op de datum van de beschikking van toelaatbaarheid. Enkel bij een gemotiveerde beslissing kan de rechter hier van afwijken¹⁷.

De aanzuiveringsregeling vermeldt elke schuldeiser met het hem verschuldigde bedrag en het bedrag dat de schuldenaar hem maandelijks kan betalen.

Mag de schuldbemiddelaar onderhandelen over het kwijtschelden van schulden m.b.t. de kosten, de interesten of zelfs het verschuldigd kapitaal?

In het kader van de minnelijke aanzuiveringsregeling is alles mogelijk, op voorwaarde dat de schuldenaar en de schuldeisers instemmen met wat de schuldbemiddelaar hen voorstelt. De bemiddelaar kan de schuldeisers onder meer het voorstel doen tot:

- een onmiddellijke betaling, maar in ruil daarvoor zou de schuldeiser afzien van een deel van zijn vordering;
- een vermindering, zelfs een opheffing van de schuld.

De bemiddelaar kan ook aan de schuldenaar bepaalde offers vragen. Bijvoorbeeld:

- ermee instemmen dat meer dan het voor beslag vatbaar gedeelte van zijn inkomsten wordt gebruikt om de schuldeisers terug te betalen. Hiervoor dient de schuldbemiddelaar voorafgaandelijk een uitdrukkelijke en schriftelijke instemming te bekomen vanwege de verzoeker. De inkomsten die de bemiddelaar ter beschikking stelt van de verzoeker kunnen in geen enkel geval, zelfs mits akkoord vanwege de verzoeker, minder bedragen dan het bedrag van het leefloon, bedoeld in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, vermeerderd met de bedragen van de gezinsbijslagen (zoals de kinderbijslag)¹⁸.
- een goedkopere woning zoeken.

Heel vaak wordt in het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling de terugbetaling voorzien van sommige schulden met voorrang, meer bepaald van de vrij lage schulden, zonder dat deze modaliteiten mogen worden opgevat als een schending van de regel inzake samenloop tussen schuldeisers.

Artikel 1675/11, § 1.

Wanneer alle partijen het ontwerp aanvaarden, maakt de bemiddelaar het over aan de rechter die het homologeert. Homologeren betekent niet bekrachtigen: de rechter

---

¹⁷ Artikel 1675/10, § 5 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 3, 3° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (BS 13 april 2012). Deze wijziging is van toepassing op de nieuwe dossiers collectieve schuldenregeling, dit wil zeggen de aanvragen die werden goedgekeurd op 23 april 2012 of later.

¹⁸ Zie supra voetnoot 3.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

zou aldus kunnen weigeren een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling te homologeren indien bijvoorbeeld de formaliteiten voor het verzenden ervan niet gerespecteerd werden.

Het staat de schuldeisers vrij de maatregelen in de door de bemiddelaar voorgestelde regeling te aanvaarden of te verwerpen. Wanneer een of meer schuldeisers weigeren met het ontwerp in te stemmen, brengt de bemiddelaar de rechter op de hoogte; deze laatste kan dan een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opleggen.

Het recht van de schuldeisers om het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling voorgesteld door de schuldbemiddelaar te verwerpen is echter niet absoluut. Wanneer een schuldeiser zijn weigering niet rechtvaardigt of wanneer het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling verworpen wordt omdat een enkele schuldeiser het weigert, kan er sprake zijn van een misbruik van recht. Dit is vooral zo wanneer de redenen van de weigering van een schuldeiser niet gegrond zijn en indien een gerechtelijke aanzuiveringsregeling onvermijdelijk zou inhouden dat alle schuldeisers minder zouden kunnen terugvorderen dan voorzien in het betrokken ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling. Een zekere rechtspraak bepaalt dan ook dat geen rekening moet worden gehouden met de weigering van dergelijke schuldeiser en dat het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling moet worden gehomologeerd.

De partijen die zich moeten uitspreken over het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling zijn niet verplicht om te kiezen voor het al dan niet goedkeuren van het ontwerp of het gemotiveerd verwerpen ervan. Zij kunnen eveneens tegenvoorstellen formuleren.

Bovendien houdt het indienen van een proces-verbaal van gebrek aan baten door de schuldbemiddelaar niet automatisch in dat de gerechtelijke fase wordt ingeleid: de rechter beschikt hier over een ruime beoordelingsbevoegdheid. Hij kan een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opleggen, maar is daartoe niet verplicht. Rekening houdend met het feit dat de wetgever voorrang heeft willen geven aan de minnelijke aanzuiveringsregeling en dat de gerechtelijke regeling de uitzondering moet blijven, kan de rechter derhalve de minnelijke fase opnieuw lanceren, door de schuldbemiddelaar te belasten met het uitwerken van een nieuw ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling, en door een beslissing te nemen omtrent de probleempunten die tot het mislukken van de minnelijke fase hebben geleid.

Soms stelt de bemiddelaar al onmiddellijk vast dat geen enkel voorstel de goedkeuring van de schuldeisers zal kunnen wegdragen. In dat geval moet hij geen zes maanden wachten om de rechter te melden dat hij niet in zijn opdracht is geslaagd.

8. De gerechtelijke aanzuiveringsregeling zonder kwijtschelding van de verschuldigde conventionele rente en van het verschuldigde kapitaal

Een aanzuiveringsregeling wordt door de rechter opgelegd wanneer de partijen het niet eens raken over een minnelijke aanzuiveringsregeling.

Artikel 1675/12, § 2.

De duur van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling mag in beginsel niet meer dan 5 jaar bedragen. Op deze termijn staat evenwel geen straf van verval, en hij kan worden verlengd op grond van artikel 51 van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 1675/12.

De wet bepaalt op restrictieve wijze de maatregelen die de rechter kan opleggen in het kader van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling, zowel jegens de schuldenaar als de schuldeisers.

8.1. Uitstellen of herschikken van de schuld

De rechter kan beslissen de betaling van schulden, interesten en kosten uit te stellen of te herschikken.

8.2. Verminderen van de conventionele rentevoet

Een persoon of vennootschap die geld uitleent, heeft het recht een interest te vragen in ruil voor het voorgesloten kapitaal. Het gaat om de conventionele rentevoet. Dit wil zeggen dat de rentevoet in de overeenkomst wordt bepaald. De rechter kan de conventionele rentevoet ambtshalve verminderen tot het niveau van de wettelijke rentevoet. Dit heeft tot gevolg dat het totale bedrag van de schuld daalt.

8.3. Schorsen, voorduur van de aanzuiveringsregeling, van de gevolgen van de zakelijke zekerheden en van de overdrachten van schuldvordering

Wat de zakelijke zekerheden betreft, gaat het voornamelijk om voorrechten en hypotheek waarmee roerende en onroerende goederen zijn belast. De rechter kan de

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

gevolgen daarvan schorsen voor de duur van de aanzuiveringsregeling voor zover hun grondslag daardoor niet in het gedrang komt.

Indien de hypotheek bijvoorbeeld wordt geschorst, kan de hypothecaire schuldeiser niet overgaan tot de gedwongen tegeldemaking van het onroerend goed zolang de regeling geldig is.

8.4. Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van moratoire interesten, vergoedingen en kosten

De rechter kan de nalatighedsinteresten, kosten en andere door de schuldeisers gevorderde vergoedingen volledig of gedeeltelijk kwijtschelden zonder daaraan enige voorwaarde te verbinden.

8.5. Begeleidende maatregelen

De arbeidsrechtbank kan begeleidende maatregelen bepalen bij de aanzuiveringsregeling. Deze maatregelen kunnen van heel uiteenlopende aard zijn. Voorbeelden: het volgen van een ontwenningsskuur indien de schuldenaar verslaafd is aan drugs of drank, het volgen van avondlessen om een beroepsbekwaamheid te verwerven, de begeleiding door een sociale dienst, de verplichting tot inschrijving van de kinderen in een school, het verhuizen naar een goedkopere woning, de verplichting om een job te zoeken, een budgettaire begeleiding,...

8.6. Een langere aflossingstermijn voor kredietovereenkomsten

De nieuwe aflossingstermijn mag de duur van de aanzuiveringsregeling, vermeerderd met de helft van de resterende looptijd van de kredietovereenkomsten, niet overschrijden.

8.7. Het geld dat voor de schuldaflossing moet worden opzij gelegd

In principe kan een schuldeiser geen beslag leggen op alle inkomsten van zijn schuldenaar (op basis van de artikelen 1409 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek (zie Hoofdstuk IV). De wet betreffende de collectieve schuldenregeling laat de rechter toe van deze bepalingen af te wijken in het kader van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling.

Rekening houdend met de financiële toestand van de schuldenaar kan de rechter deze limieten overschrijden. Dit betekent dat de schuldenaar meer dan het voor beslag vatbaar gedeelte van zijn inkomsten moet gebruiken om zijn schuldenaars terug te betalen. De rechter moet zijn beslissing echter motiveren, d.w.z. dat hij uitleg moet geven bij de redenen waarom hij een dergelijke maatregel mag opleggen.

De schuldenaar moet echter steeds kunnen beschikken over een bedrag dat gelijk is aan het minimumbedrag van het leefloon, bedoeld in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002, vermeerderd met de bedragen van de gezinsbijslagen (artikel 1410, § 2, 1° Gerechtelijk Wetboek). Dit is de uiterste limiet die de rechter steeds moet naleven (artikelen 1675/12, § 4 en 1675/13, § 5)¹⁹.

---

19 Zie supra voetnoot 3.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

9. De gerechtelijke aanzuiveringsregeling met kwijtschelding van de verschuldigde conventionele rente en van het verschuldigde kapitaal

Artikel 1675/13: gedeeltelijke kwijtschelding van schulden.

Is het onmogelijk de dubbele doelstelling van de wet te realiseren, namelijk de schulden van de persoon met schuldoverlast in de mate van het mogelijke af te lossen en hem in staat te stellen een menswaardig bestaan te leiden, dan kan de rechter een kwijtschelding beslissen van de schulden, andere dan de moratoire interesten, vergoedingen en onkosten, ofwel een kwijtschelding van de verschuldigde conventionele rente en, eventueel, van het verschuldigd kapitaal.

Het gaat om een ultieme oplossing die aan bijzonder strenge voorwaarden onderworpen is:

- de duur van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling heeft een minimale looptijd van 3 en een maximale looptijd van 5 jaar. Na de uitvoering van de regeling is de schuld teniet, zelfs indien de schuldenaar slechts een deel heeft betaald van hetgeen hij verschuldigd was;
- de schuldenaar moet al het mogelijke hebben gedaan om zijn schulden af te lossen. Op initiatief van de schuldbemiddelaar worden de voor beslag vatbare goederen verkocht. De opbrengst van de verkoop wordt onder de schuldeisers verdeeld;
- de kwijtschelding van de schulden is pas verworven wanneer de schuldenaar de door de rechter opgelegde aanzuiveringsregeling heeft nageleefd.

Wat gebeurt er indien de schuldenaar totaal en definitief onvermogen blijkt te zijn?

Artikel 1675/13bis: totale kwijtschelding van schulden.

Op basis van artikel 1675/13bis kan de rechter een totale kwijtschelding van schulden toestaan als blijkt dat geen enkele minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling mogelijk is, omdat de verzoeker over onvoldoende middelen beschikt. De bemiddelaar moet hiervoor een proces-verbaal van gebrek aan baten overmaken aan de rechter. De bemiddelaar vermeldt in het proces-verbaal dat de verzoeker over onvoldoende middelen beschikt, evenals een met redenen omkleed voorstel dat de toekenning van een totale kwijtschelding van schulden rechtvaardigt en eventueel begeleidingsmaatregelen. Deze begeleidingsmaatregelen kunnen bestaan uit een budgetbegeleiding, de begeleiding door een sociale dienst, de verplichting om een medische behandeling te volgen of een budgetbegeleiding door een OCMW.

De totale kwijtschelding van schulden zal, net zoals bij de gedeeltelijke kwijtschelding, de verkoop inhouden van de voor beslag vatbare goederen van de verzoeker.

Het is onmogelijk een totale kwijtschelding van schulden te bekomen voor schulden waarvoor geen gedeeltelijke kwijtschelding kan worden bekomen.

Om te kunnen genieten van een totale kwijtschelding van schulden is vereist dat de verzoeker volledig en definitief over onvoldoende middelen beschikt.

De kwijtschelding van schulden is slechts definitief verworven vijf jaar na de beslissing, behoudens terugkeer tot beter fortuin.

Zelfs in het geval van totale kwijtschelding blijven de verplichtingen gelden voor de verzoeker (financiële doorzichtigheid, verbod om nieuwe schulden aan te gaan, verbod om een schuldeiser te bevoordelen,...).

Wat gebeurt er wanneer de financiële toestand van de schuldenaar er weer wat rooskleuriger uitziet?

48

Terugkeer tot beter fortuin betekent dat men beschikt over nieuwe inkomsten die een (gedeeltelijke) aanzuiveringsregeling mogelijk maken. De verzoeker heeft bijvoorbeeld geërfd of is winnaar van de loterij.

Indien de financiële toestand van de schuldenaar opklaart terwijl de aanzuiveringsregeling loopt, moet hij dit onmiddellijk melden aan de rechter en de schuldbemiddelaar. In voorkomend geval kunnen kwijtscheldingen van schulden opnieuw worden bekeken in het licht van de nieuwe financiële toestand waarin de schuldenaar verkeert.

Indien de financiële toestand van de schuldenaar opklaart na het verstrijken van de aanzuiveringsregeling, zijn de kwijtscheldingen van schulden definitief verkregen en kunnen de schuldeisers ze niet meer betwisten.

Wat gebeurt er indien een schuldeiser na het verstrijken van de regeling met kwijtschelding van schulden ontdekt dat de schuldenaar in werkelijkheid een deel van zijn goederen of inkomsten had verborgen?

Artikel 1675/15, § 2 en § 3.

Indien een schuldeiser ontdekt dat de schuldenaar zich bedrieglijk heeft gedragen, kunnen kwijtscheldingen van schulden (kapitaal) nog worden geannuleerd gedurende een periode van 5 jaar na het verstrijken van de aanzuiveringsregeling. Een schuldeiser brengt de rechter op de hoogte van het bedrieglijk gedrag van de schuldenaar.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Benevens het annuleren van de kwijtscheldingen van verschuldigd kapitaal, kan de rechter beslissen de regeling te herroepen. De schuldeisers kunnen dan opnieuw beslag leggen op het loon of de goederen van de schuldenaar om hun vordering te recupereren.

In welke gevallen kan de arbeidsrechtbank geen kwijtschelding van verschuldigd kapitaal toekennen?

Artikel 1675/13, § 3.

Er bestaan drie gevallen waarin de rechter geen kwijtschelding van verschuldigd kapitaal kan toekennen.

- Nog niet vervallen onderhoudsgelden. Indien de schuldenaar werd veroordeeld tot het betalen van alimentatie en niet regelmatig heeft betaald, kan de rechter enkel een kwijtschelding van schuld toekennen voor de maandelijkse termijnen die nog niet werden betaald (achterstallen). Voor de nog niet vervallen termijnen blijft er steeds de mogelijkheid om voor de bevoegde rechter, de vermindering van het bedrag van de onderhoudsgelden te vragen.
- Schadevergoedingen, toegestaan voor het herstel van een lichamelijke schade veroorzaakt door een misdrijf, zijn volledig verschuldigd. De schuldenaar moet deze vergoedingen volledig terugbetalen, ook al duurt dat langer dan 5 jaar.
- Schulden die overblijven in geval van faillissement, behalve indien de afsluiting van het faillissement krachtens de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en de opschorting van betaling sinds meer dan 10 jaar is uitgesproken op het ogenblik waarop het verzoekschrift wordt neergelegd. Deze kwijtschelding kan niet worden toegekend aan de gefailleerde die werd veroordeeld wegens eenvoudige of bedrieglijke bankbreuk.

10. Mogelijkheid van verkoop uit de hand van in beslag genomen onroerende goederen

Artikelen 1564, 1580bis en ter van het Gerechtelijk Wetboek.

Het is de bedoeling een openbare verkoop te vermijden en het onroerend goed van de schuldenaar uit de hand en tegen de best mogelijke prijs te verkopen. Er moet benadrukt worden dat de verkoop uit de hand van in beslag genomen onroerende goederen ook mogelijk is zonder collectieve schuldenregeling.

- de schuldenaar kan de verkoop uit de hand van zijn onroerend goed zelf aan de rechter voorstellen, binnen de 8 dagen vanaf het ogenblik waarop de schuldenaar van de deurwaarder het officiële document ontving met de melding van het feit dat zijn onroerend goed in beslag werd genomen;
- de rechter kan de verkoop uit de hand ook opleggen wanneer dit in het belang van de partijen is;
- de schuldeiser kan aan de rechter de toelating vragen om het onroerend goed uit de hand te verkopen.

Ten slotte kan de rechter de verkrijger kiezen die de schuldenaar in het onroerend goed laat wonen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

11. Verloopen einde van de aanzuiveringsregeling

Op het einde van de regeling worden, op voorwaarde dat de schuldenaar de regeling heeft nageleefd, alle maatregelen van onbekwaamheid opgeheven en zijn de eventuele kwijtscheldingen van schulden, met uitzondering van deze in kapitaal (zie punt 2 van dit hoofdstuk), definitief voor hem verkregen. De financiële toestand van de schuldenaar is opgeklaard en hij kan een nieuwe start nemen.

Tijdens de uitvoering van de regeling kunnen echter nieuwe feiten opduiken die de schuldbemiddelaar en de rechter ertoe verplichten de aanzuiveringsregeling te herzien (punt 1). Bovendien kan de rechter beslissen de regeling te herroepen indien bedrieglijk gedrag van de schuldenaar wordt vastgesteld (punt 2).

11.1. Nieuwe feiten

Artikel 1675/14, § 1, tweede lid.

De schuldenaar stelt de schuldbemiddelaar onverwijld in kennis van iedere wijziging van zijn vermogenstoestand die optrad na de indiening van het verzoekschrift bedoeld in artikel 1675/4.

Wat gebeurt er wanneer een nieuwe schuldeiser zich tijdens de uitvoering van de regeling bekendmaakt?

De schuldenaar moet dit onmiddellijk melden aan de schuldbemiddelaar. De aanzuiveringsregeling moet immers worden gewijzigd om rekening te houden met deze nieuwe schuldeiser. De schuldbemiddelaar legt de aanzuiveringsregeling aan de rechter voor zodat de nieuwe schuldeiser in de regeling kan worden opgenomen (artikel 1675/14, § 2, tweede lid).

Alvorens tot inbeslagneming over te gaan moet de schuldeiser in principe de berichten van beslag raadplegen; dit laat hem toe vast te stellen dat er een aanzuiveringsregeling loopt, zodat hij zich bij de procedure van collectieve schuldenregeling kan aansluiten.

11.2. Herroepen van de aanzuiveringsregeling

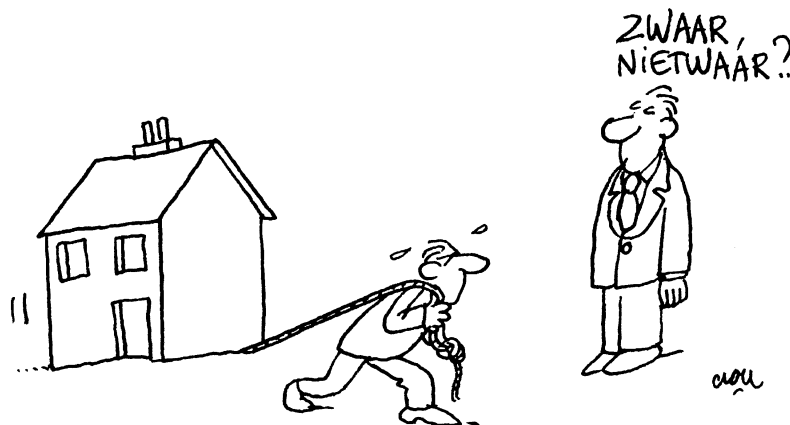
Artikel 1675/15, § 1, eerste lid.

Indien de rechter tijdens de duur van de regeling vaststelt dat de schuldenaar een deel van zijn goederen heeft verborgen, gelogen heeft over zijn inkomsten, nieuwe leningen heeft afgesloten, kan hij de aanzuiveringsregeling vernietigen, met als gevolg dat de schuldeisers opnieuw beslag kunnen leggen op de goederen en de inkomsten van de schuldenaar.

Voorts kan de regeling worden herroepen indien de schuldenaar zijn verplichtingen niet nakomt zonder dat zich nieuwe feiten voordoen die de aanpassing of herziening van de regeling rechtvaardigen.

Artikel 1675/15, § 2.

In het geval van een aanzuiveringsregeling met kwijtschelding van schulden, kan deze regeling gedurende een periode van 5 jaar na het beëindigen van de regeling worden herroepen indien bedrieglijk gedrag van de schuldenaar wordt vastgesteld.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

12. Het Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast

In het kader van de collectieve schuldenregeling werd bij de inwerkingtreding van deze wetgeving een Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast voorzien. De oprichting van een dergelijk Fonds heeft op zich laten wachten omdat de wetgever voorzag dat dit Fonds moest gefinancierd worden door de kredietgevers die deze zienswijze aanvochten bij het Arbitragehof. Inmiddels besliste het Arbitragehof dat de kredietgevers wel degelijk dienen in te staan voor de financiering van dit Fonds, gezien zij de voornaamste oorzaak van de overmatige schuldenlast zijn. Ingevolge het koninklijk besluit van 9 augustus 2002 (BS van 6 september 2002) werd de oprichting van het Fonds ter bestrijding van de Overmatige Schuldenlast een feit. Daarnaast moeten sinds 2010 ook de Kansspelcommissie, het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) jaarlijks een bijdrage betalen ter financiering van het Fonds.

In principe valt de betaling van ereloon en kosten ten laste van de schuldenaar en moeten deze bij voorrang betaald worden. De schuldbemiddelaar dient hiertoe bij de opstart van de procedure een reserve af te houden van de inkomsten van de schuldenaar. De bepalingen inzake het minimumleefgeld moeten hierbij wel gerespecteerd worden. De tussenkomst van het Fonds moet dus worden opgevat als een aanvullende waarborg, waardoor de schuldbemiddelaar de betaling van het onbetaald gebleven saldo kan bekomen²⁰.

De drie mogelijkheden tot tussenkomst van het Fonds worden voorzien in artikel 1675/19 van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 20, § 3 en § 4 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en kunnen als volgt worden samengevat:

- Indien er sprake is van een totale kwijtschelding van schulden legt de rechter de totale of gedeeltelijk onbetaald gebleven kosten en ereloon ten laste van het Fonds.
- Indien er sprake is van een kwijtschelding van schulden in kapitaal én enkel mits gerechtvaardigd dat de verzoeker in de onmogelijkheid verkeert om de onbetaalde staat binnen een redelijke termijn te betalen, kan de rechter de totale of gedeeltelijk onbetaalde staat ten laste leggen van het Fonds.
- Indien er geen sprake is van een totale kwijtschelding van schulden of een kwijtschelding van schulden in kapitaal, dan kan de schuldbemiddelaar zich rechtstreeks richten tot het Fonds voor de betaling van het onbetaald gebleven saldo na toepassing van artikel 1675, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek. In deze gevallen, waar het Fonds zelf beslist om eventueel over te gaan tot uitbetaling van het

---

²⁰ Zie ook: Grondwettelijk Hof 3 februari 2011, arrest nr. 16/2011.

onbetaald gebleven saldo is wel steeds een bevel tot tenuitvoerlegging vereist van de rechter. Daarnaast moet de schuldbemiddelaar kunnen aantonen dat de schuldenaar insolvent is en het onbetaald gebleven saldo niet kan terugbetalen binnen een redelijke termijn na homologatie van de minnelijke aanzuiveringsregeling of de beslissing tot gerechtelijke regeling.

De aanvraag wordt ingediend met een per post aangetekende zending. Volgende documenten en inlichtingen moeten worden bijgevoegd:

- een bevel van tenuitvoerlegging.
- een gedagtekende en ondertekende verklaring van de schuldbemiddelaar in drie exemplaren waarbij het onbetaalde bedrag wordt meegedeeld.
- het rekeningnummer waarop de betaling door het Fonds kan gebeuren.
- elke inlichting die van aard is om de aanvraag tot betaling te staven.

De aanvraag wordt ingediend op volgend adres:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.
Algemene Directie Economische Reglementering
Dienst Krediet & Schuldenlast
Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Het Fonds controleert de aanvragen tot tussenkomst naar vorm en inhoud. Indien de aanvraag niet volledig is, dan kan het Fonds bijkomende inlichtingen opvragen bij de schuldbemiddelaar.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Bijlage 1. Voorbeeld van een verzoekschrift

Maandag 5 juni 2012,

Mevrouw, mijnheer de Voorzitter van de Arbeidsrechtbank te ...,

De heer Eric R., geboren op 01.01.1965, bediende, getrouwd onder het stelsel van gemeenschap van goederen met mevrouw Martine S., geboren op 12.11.1965, huisvrouw, beiden met woonplaats in ...

Mevrouw, mijnheer de Griffier,

Onze financiële toestand is de volgende:

Ik werk als bediende bij de firma X. en verdien maandelijks ...euro (zie het bewijsstuk in bijlage). Mijn echtgenote werkt niet en heeft bijgevolg geen inkomen. We hebben drie kinderen ten laste (zie het attest van de burgerlijke staat over de samenstelling van het gezin in bijlage) en ontvangen een maandelijks kinderbijslag van ...euro (zie het bewijsstuk in bijlage).

(Indien de verzoeker vroeger een handelaar was: verduidelijken dat hij vroeger handelaar was, en naargelang het geval ook preciseren wanneer hij zijn handelsactiviteit vrijwillig heeft stopgezet of wanneer hij failliet werd verklaard).

Met deze inkomsten moeten we de volgende maandelijks lasten betalen:

Gewone lasten (passiva elementen)

Voor elke schuld vermelden:

- de identiteit en het volledige adres van de schuldeiser;
- het totale bedrag van de schuld op de dag van het verzoekschrift;
- indien er personen zich borg hebben gesteld voor deze schuld, hun naam, voornaam en adres vermelden, evenals het bedrag waarvoor zij zich borg hebben gesteld;
- indien de schuld gedeeltelijk of volledig wordt betwist, dit vermelden evenals de gronden van betwisting;
- de aard van de schuld (zoals hierna opgesomd);
- huur - schoolgeld

- voeding - benzine
- elektriciteitsverbruik - brandverzekering
- gasverbruik - autoverzekering
- waterverbruik - verzekering B.A.
- telefoon - autobelasting
- kijk- en luistergeld
- belasting op huisvuil

Terugbetalen van leningen en schulden:

- bankrekening met kredietinwilliging bij de nv A.
- bedrag van de toegekende kredietfaciliteiten:
- bedrag van de overschrijding:
- lening op afbetaling bij de nv B. met maatschappelijke zetel in..., aangegaan op ... voor een bedrag van ... euro, terugbetaalbaar in 30 maandelijkse afbetalingen van ...euro.
- lening op afbetaling bij de nv C. met maatschappelijke zetel in..., aangegaan op ... voor een bedrag van ... euro, terugbetaalbaar in 20 maandelijkse afbetalingen van ...euro.
- hypothecaire lening bij de nv D. met maatschappelijke zetel in..., aangegaan op ... voor een bedrag van ... euro. Het onroerend goed dat met behulp van deze hypothecaire lening werd gekocht, werd op 10 oktober 1998 openbaar verkocht. De prijs van de verkoop volstond niet om de volledige lening terug te betalen. We zijn de nv D.... euro schuldig.
- ziekenhuisfacturen voor een totale som van ... euro.

Onze inkomsten volstaan dus geenszins om al onze schulden af te lossen. Dat is de reden waarom we een collectieve schuldenregeling aanvragen. We voegen hierbij een gedetailleerde staat en raming van onze goederen. Tot slot melden we u nog dat we voor de vrederechter van het tweede kanton van ... een procedure hebben ingeleid om uitstel van betaling te krijgen voor het aflossen van onze twee leningen op afbetaling.

(Indien de verzoeker zelf een schuldbemiddelaar voorstelt, zijn identiteit (naam, voor- naam, beroep) of zijn benaming (indien het een instelling betreft), zijn adres, zijn telefoonnummer en zijn faxnummer.)

Intussen verblijven we, mevrouw, mijnheer de voorzitter, met hoogachting,

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Bijlage 2. Voorbeeld van een gedetailleerde staat van goederen (activa-elementen)

Stofferingsmeubelen

Naast onze gewone meubelen (een tafel, stoelen, vaatwerk, kledij, bedden, de nodige kasten voor kleren en vaatwerk, een fornuis, een koelkast, een lamp voor elk bewoond vertrek, een televisietoestel als er kinderen zijn, de nodige producten om het huis te onderhouden), bezitten we de volgende waardevolle voorwerpen:

- hifi-installatie, televisie- en videoapparatuur (bijvoorbeeld: een videorecorder, een hifi-installatie met cd-speler, een camcorder, ...),
- huishoudtoestellen (bijvoorbeeld: een vaatwasmachine, een microgolfoven, een droogtrommel, een diepvriezer, ...),
- siervoorwerpen (bijvoorbeeld: schilderijen, kaders, tapijten, ...),
- andere zaken (bijvoorbeeld: een voertuig, sieraden, ...).

Van deze voorwerpen moet het merk, het jaar van aankoop, voor zover dat bekend is, en indien mogelijk de huidige waarde vermeld worden.

57

Vermogen bij de bank of de Post

Voor elke rekening het rekeningnummer van de bankinstelling en de stand van de rekening op de dag van het verzoek aanduiden.

Diverse schuldvorderingen.

Het bedrag van elke schuldvordering en de gegevens van elke schuldenaar aanduiden en vermelden of deze vordering geheel of gedeeltelijk wordt betwist.

Bijlage 3. Nuttige adressen

Schuldbemiddeling

Voor Vlaanderen kunnen personen met een overmatige schuldenlast een erkende instelling voor schuldbemiddeling in hun buurt vinden op de volgende website:

www.eerstehulpbijschulden.be/contact.

In Wallonië kunt u hiervoor terecht op de website van het Observatorium Krediet en Schuldenlast (<http://www.observatoire-credit.be/>) of kunt u naar de gratis nummers van het Waals Gewest bellen om de gegevens te krijgen van een erkende dienst voor schuldbemiddeling: 1718 en 1719.

In Brussel krijgt u dezelfde inlichtingen op de website van het Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: <http://steunpuntschuldbemiddeling.be>.

In de Duitstalige Gemeenschap belt u naar het nummer 087/59 18 50.

U kunt een lijst van advocaten in een gerechtelijk arrondissement krijgen bij elke balie of door te bellen naar de Orde van Vlaamse Balies op het nummer 02 227 54 70 of naar l'Ordre des barreaux francophones et germanophone op het nummer 02 648 20 98.

U kunt de lijst van Belgische gerechtsdeurwaarders krijgen door te bellen naar de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders op het nummer 02 538 00 92.

U kunt de lijst van Belgische notarissen verkrijgen op de website van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat: www.notaris.be.

Algemene inlichtingen

Algemene juridische inlichtingen over de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling, de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet en de wet van 10 augustus 2001 betreffende de Centrale voor kredieten aan particulieren.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Algemene Directie Economische Reglementering

Dienst Krediet en Schuldenlast

Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast

Vooruitgangstraat 50

1210 Brussel

<https://economie.fgov.be>

tel.: 02 277 87 45

fax: 02 277 52 55

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Federale Overheidsdienst Justitie

Waterloolaan 115

1000 Brussel

www.justitie.belgium.be

tel.: 02 542 65 11

Nationale Bank van België nv

Centrale voor kredieten aan particulieren

De Berlaimontlaan 14

1000 Brussel

www.nbb.be

tel.: 02 221 30 06

fax: 02 221 31 18

Verbruikersateljee

Agora galerij

Grasmarkt 105 bus 51

1000 Brussel

www.verbruikersateljee.be

tel.: 02 552 02 48

fax: 02 552 02 55

L'Observatoire du Crédit et de l'Endettement

Château de Cartier, Place du Perron 38

6030 Marchienne-au-Pont

www.observatoire-credit.be

tel.: 071 33 12 59

fax: 071 32 25 00

info@observatoire-credit.be

Bijlage 4. Wetgeving

Bijlage 4.1. Koninklijk besluit van 18 december 1998 houdende vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar

(Belgisch Staatsblad van 31 december 1998: bedragen geldig vanaf 1 januari 2011 (bericht van FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Belgisch Staatsblad van 13 december 2011)²¹)

Artikel 1.

Het ereloon en de emolumenten van de schuldbemiddelaar bestaan uit forfaitaire vergoedingen.

Artikel 2.

Deze vergoedingen bedragen:

1. voor het geheel van de handelingen die voortvloeien uit de toepassing van de artikelen 1675/9, § 2, 1675/10, 1675/11, § 1, en 1675/14, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, een eenmalig bedrag van 478,91 euro wanneer het aantal schuldeisers dat aangifte van schuldvordering heeft gedaan, hoogstens 5 bedraagt, te vermeerderen met 31,93 euro per bijkomende schuldeiser;
2. voor elke handeling verbonden aan een betaling ten gunste van de verzoeker, zolang zijn schuldenaars in handen van de schuldbemiddelaar moeten betalen overeenkomstig artikel 1675/9, § 1, 4, van hetzelfde wetboek alsook voor elke handeling verbonden aan een betaling namens de verzoeker overeenkomstig artikel 1675/11, § 3, van hetzelfde wetboek: 7,97 euro per betaling;
3. voor het geheel van de handelingen bedoeld in de artikelen 1675/14, § 1, eerste lid, en 1675/17, § 3, tweede lid, van hetzelfde Wetboek: 191,55 euro op jaarbasis wanneer het aantal schuldeisers dat aangifte van schuldvordering heeft gedaan, hoogstens 5 bedraagt, te vermeerderen met 12,77 euro per bijkomende schuldeiser;
4. voor de handelingen gesteld in toepassing van de artikelen 1675/14, § 2, derde lid, of 1675/15 van hetzelfde wetboek: 159,63 euro per schriftelijke verklaring die tot een vonnis aanleiding geeft;
5. voor het inwinnen van nuttige inlichtingen bedoeld in artikel 1675/8, eerste lid, van hetzelfde wetboek: 95,78 euro per schriftelijke verklaring.

---

²¹ Het ereloon van de schuldbemiddelaars wordt gekoppeld aan de index van de consumptieprijzen. De bedragen zullen slechts worden aangepast wanneer de stijging of daling van het indexcijfer van de consumptieprijzen de bedragen op 1 januari van het volgende jaar met meer dan 5% doen toenemen of dalen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 3.

Aan de schuldbemiddelaar wordt een vacatierecht toegekend van 79,80 euro voor zijn aanwezigheid op de zitting, wanneer die is vereist.

Artikel 4.

De schuldbemiddelaar heeft recht op afzonderlijke en forfaitaire vergoedingen voor de administratieve kosten die vermeld zijn op de hiernavolgende lijst en dienen tot dekking van uitgaven die rechtstreeks verband houden met de schuldbemiddeling waarmee hij is belast.

Forfaitair tarief:

1. kosten voor een gewone brief: 11,17 euro, in voorkomend geval te vermeerderen met de kosten van een aangetekende zending;
2. kosten voor een gewone omzendbrief gericht aan drie of meer schuldenaars of schuldeisers: 6,40 euro, in voorkomend geval te vermeerderen met de kosten van een aangetekende zending;
3. kosten voor telefoon, elektronische berichtgeving en fotokopieën: 95,78 euro per dossier;
4. reiskosten: 0,21 euro per kilometer.

Artikel 5.

De bedragen genoemd in de artikelen 2, 3 en 4, worden aangepast wanneer de stijgingen of dalingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen de bedragen op 1 januari van het volgende jaar met 5% meer doen toenemen of dalen.

Het aanvangsindexcijfer is het indexcijfer van de consumptieprijzen van december 1998.

Die aanpassingen worden bij een bericht in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Artikel 6.

Onverminderd de vergoedingen bedoeld in artikel 4, heeft de schuldbemiddelaar recht op terugbetaling van de uitgestelde kosten om zich de uitgaven, uittreksels of stukken aan te schaffen welke hij nodig heeft in het kader van de schuldbemiddeling waarmee hij is belast.

Artikel 7.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1999.

Bijlage 4.2. Koninklijk besluit van 22 april 1999 tot regeling van de registratie van de berichten van collectieve schuldenregeling door de Nationale Bank van België en van hun raadpleging door de personen bedoeld in artikel 19, § 2, van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen

(Belgisch Staatsblad van 19 mei 1999), gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 november 2003 (Belgisch Staatsblad van 17 december 2003) en het koninklijk besluit van 26 mei 2011 (Belgisch Staatsblad van 6 juni 2011)

Artikel 1.

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1. de centrale: de centrale gegevensbank bedoeld in artikel 71 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet (Centrale bepaald door de wet van 10 augustus 2001 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Particulieren);
2. de Bank: de Nationale Bank van België;
3. het bericht: het bericht van collectieve schuldenregeling bedoeld in artikel 1390quinquies van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 2.

Uiterlijk vierentwintig uur na de uitspraak van de beschikking van toelaatbaarheid wordt door de griffier een afschrift van het bericht aan de Bank meegedeeld.

De Bank registreert onverwijld de volgende gegevens:

- het referentienummer van het bericht;
- het gerechtelijk arrondissement;
- de naam, de eerste voornaam, de geboortedatum en de woonplaats van de verzoeker;
- de identiteit van de schuldbemiddelaar en zijn woonplaats en/of het adres van zijn kantoor of zetel;
- de datum van de beschikking van toelaatbaarheid.

Artikel 3.

Uiterlijk vierentwintig uur volgend op hun vermelding op het bericht deelt de griffier aan de Bank de gegevens mee bedoeld in de artikelen 1675/14, § 3 en 1675/17, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De Bank registreert onverwijld de volgende gegevens:

1. bij een minnelijke aanzuiveringsregeling:
  - de datum van de beslissing waarbij akte wordt genomen van het gesloten akkoord;
  - de datum waarop het proces-verbaal bedoeld in artikel 1675/11, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek aan de rechter wordt bezorgd;
  - de einddatum van de aanzuiveringsregeling;
  - de datum van herroeping van de aanzuiveringsregeling;
2. bij een gerechtelijke aanzuiveringsregeling:
  - de datum van de beslissing waarbij de gerechtelijke aanzuiveringsregeling wordt opgelegd;
  - de datum van de beslissing tot verwerping van de vordering;
  - de einddatum van de aanzuiveringsregeling;
  - de datum van herroeping van de aanzuiveringsregeling;
3. de datum van herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid;
4. de datum van de beslissing tot vervanging van de schuldbemiddelaar en de gegevens bedoeld in artikel 2, tweede lid, tweede streepje, van dit besluit.

Artikel 4.

§ 1. De personen bedoeld in artikel 69, § 4, eerste lid, 1° tot 3°, van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, moeten de berichten geregistreerd in de centrale raadplegen:

- uiterlijk twintig dagen voorafgaand aan het sluiten van een consumentenkredietovereenkomst bedoeld door artikel 2, 3°, van de wet van 10 augustus 2001 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Particulieren;
- uiterlijk vijftien dagen voorafgaand aan het overhandigen van het hypothecaire kredietaanbod. Deze raadpleging blijft geldig gedurende vier maanden. Indien de hypothecaire kredietovereenkomst niet werd gesloten binnen vier maanden na deze raadpleging moet de kredietgever een nieuwe raadpleging verrichten.

§ 2. De schuldbemiddelaar moet, na zijn aanstelling, onverwijld de gegevens raadplegen die in de centrale geregistreerd zijn op naam van de schuldenaar voor wie hij als schuldbemiddelaar optreedt.

De bank kan aan de schuldbemiddelaar een voor eensluidend verklaard afschrift vragen van de beschikking waaruit zijn aanstelling blijkt evenals een recto-verso kopie van zijn identiteitskaart.

§ 3. Bij raadpleging van de centrale vermeldt het antwoord de inlichtingen opgesomd in de artikelen 2 en 3 van dit besluit. De bank wordt gemachtigd een antwoord te verstrekken op basis van deze gegevens en van het geheel of een gedeelte van de inlichtingen bedoeld in artikel 12 van het koninklijk besluit van 20 november 1992 betreffende de registratie door de Nationale Bank van België van wanbetalingen inzake consumentenkrediet en hypothecair krediet.

Indien de aanvraag om inlichtingen betrekking heeft op een niet in het bestand van de centrale geregistreerde persoon, wordt zulks in het antwoord vermeld.

Artikel 5.

De bewaringstermijn van de door de centrale geregistreerde berichten is:

1. twaalf maanden vanaf het einde van de aanzuiveringsregeling, of
2. drie jaar vanaf de beslissing tot verwerping van de vordering tot gerechtelijke aanzuiveringsregeling, of
3. drie jaar vanaf de datum van herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid en/of van de aanzuiveringsregeling.

Artikel 6.

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 1999, met uitzondering van de artikelen 2, eerste lid, en 3, eerste lid, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 1999.

Bijlage 4.3. Koninklijk besluit van 9 augustus 2002 tot regeling van de werking van het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast

(Belgisch Staatsblad van 6 september 2002) gewijzigd bij koninklijk besluit van 23 juni 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 juli 2004)

Artikel 1.

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° de wet: de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen;
- 2° het Fonds: het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast, bedoeld in artikel 20 van de wet, opgericht door het Ministerie van Economische Zaken;
- 3° de kredietgevers: de kredietgevers bedoeld in artikel 20, § 2, van de wet.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 2.

De coëfficiënt toegepast op het totaal van de betalingsachterstanden, wordt als volgt vastgesteld:

- 1° 0,20 per duizend van het totaal van de betalingsachterstanden van de kredieten bedoeld in artikel 20, § 2, tweede lid, 1° en 2°, van de wet;
- 2° 2 per duizend van het totaal van de betalingsachterstanden van de kredieten bedoeld in artikel 20, § 2, tweede lid, 3°, van de wet.

Artikel 3.

De kredietgevers zijn ertoe gehouden op verzoek van het Fonds, de verschuldigde bijdragen over te schrijven op de ontvangstenrekening van het Fonds. Het verzoek gebeurt bij een ter post aangetekende brief. De kredietgevers maken de bijdragen over ten laatste binnen de maand vanaf de dag die volgt op de afgifte ter post van de aangetekende brief.

Artikel 4.

Het Fonds gaat over tot een nazicht van de overschrijving, bedoeld in artikel 3. In geval de bijdragen niet, onvolledig of niet tijdig worden betaald, handelt het Fonds overeenkomstig het voorschrift van artikel 20bis van de wet.

Artikel 4bis (ingevoegd bij het KB van 23 juni 2004, artikel 1).

§ 1. Een bedrag van ten hoogste 25% van de door de kredietverleners verschuldigde bijdragen mag worden gebruikt ter betaling van de maatregelen inzake informatie en sensibiliseren, bedoeld in artikel 20, § 3, 3°, van de wet.

§ 2. Het Begeleidingscomité selecteert, volgens de procedure die het bepaalt, de projecten die beantwoorden aan de doelstelling beoogd door artikel 20, § 3, 3°, van de wet. Het legt die ter goedkeuring voor aan de Minister bevoegd voor Economie en aan de Minister bevoegd voor Consumentenzaken.

Het Begeleidingscomité bepaalt de beoordelingscriteria voor de projecten. Het brengt elk jaar advies uit over de uitgevoerde maatregelen inzake informatie en sensibiliseren over schuldoverlast op basis van een verslag van de bestuurder van het Fonds.

§ 3. De bestuurder van het Fonds of zijn gemachtigde is belast met de opvolging en de controle van de opdrachten toevertrouwd aan derden. Voor elke opdracht wordt de bestuurder van het Fonds, bedoeld bij artikel 5, bijgestaan door het Begeleidingscomité, dat hiertoe onder zijn leden een of meer personen kan aanduiden.

Artikel 5.

Het Fonds wordt geleid door een ambtenaar van het Ministerie van Economische Zaken, Bestuur Handelsbeleid, aangeduid door de Minister bevoegd voor Economische Zaken.

Artikel 6.

§ 1. Het Begeleidingscomité bij het Fonds, bedoeld bij artikel 20, § 1, van de wet is samengesteld als volgt:

- de bestuurder van het Fonds, die het voorzitterschap waarneemt;
- een ambtenaar van het Ministerie van Economische Zaken, aangeduid door de Minister bevoegd voor de Economische Zaken.
- een ambtenaar van het Ministerie van Justitie, Bestuur Burgerlijke Wetgeving en Erediensten, aangeduid door de Minister bevoegd voor Justitie;
- een lid, aangeduid door de Nationale Bank van België;
- een lid, aangeduid door de Belgische Vereniging van Banken en een lid aangeduid door de Beroepsvereniging van het Krediet, die niet tot een kredietinstelling behoort;
- een lid aangeduid door de Orde van Vlaamse Balies en een lid aangeduid door l'Ordre des barreaux francophones et germanophone;
- een lid aangeduid door de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders;
- een lid aangeduid door de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen;
- een lid aangeduid door de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

§ 2. Het Begeleidingscomité heeft als opdracht een advies uit te brengen:

1° over de organisatie en de werking van het Fonds;

2° over het ontwerp van jaarlijks budget van het Fonds.

3° op elke vraag, op verzoek van de bestuurder van het Fonds of van een van de Ministers bedoeld bij artikel 20, § 1, van de wet.

§ 3. Aan de leden van het Begeleidingscomité worden geen presentiegelden, noch vergoedingen of terugbetalingen van kosten toegekend.

§ 4. Het secretariaat van het Begeleidingscomité wordt waargenomen door het personeel dat aan het Fonds is toegewezen.

§ 5. Het Begeleidingscomité stelt zijn reglement van inwendige orde op.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 7.

De schuldbemiddelaars zijn ertoe gehouden hun aanvraag tot betaling bij een ter post aangetekende brief toe te zenden aan het Fonds. Deze aanvraag bevat de volgende documenten en inlichtingen:

- 1° het bevel van tenuitvoerlegging bedoeld in artikel 1675/19, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek en/of een afschrift van de verslagen, bedoeld in artikel 1675/17, § 3, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek. Voor de bedragen die door de rechter niet ten laste zijn gelegd van het Fonds, levert de schuldbemiddelaar het bewijs van het onbetaald gebleven saldo na toepassing van artikel 1675/19, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek;
- 2° een gedagtekende en ondertekende verklaring van de schuldbemiddelaar, opgesteld in drie exemplaren, waarbij hij het bedrag van het onbetaald gebleven saldo, bedoeld in artikel 20, § 3, 1° van de wet meedeelt;
- 3° het rekeningnummer waarop de betaling door het Fonds kan gebeuren;
- 4° elke inlichting die van aard is om de aanvraag tot betaling te staven.

Artikel 8.

Het Fonds controleert naar vorm en inhoud de aanvraag tot betaling van de schuldbemiddelaar. Wanneer de aanvraag niet volledig is, verwittigt het Fonds de schuldbemiddelaar en wijst het op de ontbrekende gegevens en documenten. De aanvraag wordt geacht volledig te zijn op de dag dat het Fonds alle ontbrekende gegevens en documenten heeft ontvangen.

Artikel 9.

Onverminderd artikel 12 van dit besluit, gebeurt de betaling door het Fonds binnen de drie maanden nadat de volledige aanvraag bij het Fonds is toegekomen. Indien de betaling niet kan plaatsvinden binnen de drie maanden na ontvangst van de volledige aanvraag, wordt de schuldbemiddelaar hiervan verwittigd.

Artikel 10.

Wanneer ingevolge een materiële vergissing blijkt dat het Fonds tot een niet-verschuldigde betaling is overgegaan, vordert het de terugbetaling van de niet-verschuldigde sommen.

Wanneer ingevolge bedrog, list of valse verklaring vanwege de schuldbemiddelaar blijkt dat het Fonds tot een niet-verschuldigde betaling is overgegaan, vordert het de terugbetaling van de niet-verschuldigde sommen, verhoogd met een nalatigheidsinterest die berekend wordt tegen de wettelijke interestvoet te rekenen vanaf de dag van de betaling van deze sommen.

In voorkomend geval zijn de artikelen 1289 tot 1299 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Artikel 11.

Wanneer de lopende middelen van het Fonds een overschot vertonen voor het lopende begrotingsjaar, worden deze middelen overgedragen naar het volgende begrotingsjaar.

Artikel 12.

Wanneer de lopende middelen van het Fonds een tekort vertonen voor het lopende begrotingsjaar, worden de betalingen bedoeld bij artikel 9 van dit besluit overgedragen naar het volgende begrotingsjaar; zij worden bij voorrang vereffend.

Artikel 13.

De schuldbemiddelaars zijn gerechtigd hun vorderingen bij het Fonds in te dienen voor de procedures van collectieve schuldenregeling ingeleid sinds 1 januari 1999. In afwijking van artikel 7, 1°, tweede lid, voor de procedures van collectieve schuldenregeling die zijn afgesloten voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit, mogen de schuldbemiddelaars het bewijs van het onbetaald gebleven saldo vervangen door een geschreven verklaring die door de beslagrechter wordt goedgekeurd.

Artikel 14.

Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Artikel 15.

Onze Minister bevoegd voor Justitie en Onze Minister bevoegd voor Economische Zaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Bijlage 4.4. De artikelen 1675/2 tot 1675/19 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling

(Belgisch Staatsblad van 21 december 2005); de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van artikel 1675/19 van het Gerechtelijk Wetboek (Belgisch Staatsblad van 28 december 2006); de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling (Belgisch Staatsblad van 23 april 2010) en de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft (Belgisch Staatsblad van 13 april 2012).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Afdeling 1 - Algemene bepalingen

Art. 1675/2.

Elke natuurlijke persoon, die geen koopman is in de zin van artikel 1 van het Wetboek van Koophandel kan, indien hij niet in staat is om, op duurzame wijze, zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen en voor zover hij niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, bij de rechter een verzoek tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

Indien de in het eerste lid bedoelde persoon vroeger koopman is geweest, kan hij dat verzoek slechts indienen ten minste zes maanden na het stopzetten van zijn handel of, zo hij failliet werd verklaard, na de sluiting van het faillissement.

De persoon waarvan de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling werd herroepen bij toepassing van artikel 1675/15, § 1, eerste lid, 1° en 3° tot 5°, kan gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis van herroeping geen verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

Art. 1675/3.

Bij wege van een collectieve schuldenregeling stelt de schuldenaar, onder toezicht van de rechter, aan zijn schuldeisers voor een minnelijke aanzuiveringsregeling te treffen.

Indien over deze minnelijke aanzuiveringsregeling geen akkoord wordt bereikt, kan de rechter een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opleggen.

De aanzuiveringsregeling strekt ertoe de financiële toestand van de schuldenaar te herstellen, met name hem in staat te stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en tegelijkertijd te waarborgen dat hij zelf en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden.

Afdeling 2 - Inleiding van de procedure

Art. 1675/4.

§ 1. De vordering tot collectieve schuldenregeling wordt ingeleid bij verzoekschrift en behandeld overeenkomstig de artikelen 1027 tot 1034. De als bijlage toegevoegde stukken bij het verzoekschrift worden in tweevoud neergelegd of toegestuurd.²²

---

²² Ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

§ 2. Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen:

- 1° de dag, de maand, en het jaar;
- 2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, het beroep en de woonplaats van de verzoeker en in voorkomend geval de naam, de voornamen, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;
- 3° het onderwerp en in het kort de gronden van de vordering;
- 4° de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen;
- 5° de identiteit van de eventueel voorgestelde schuldbemiddelaar;
- 6° naam, voornamen, beroep, woonplaats en geboortedatum van de echtgenoot van de verzoeker of de met de verzoeker samenwonende(n), desgevallend hun huwelijksvermogensstelsel evenals de samenstelling van het gezin;
- 7° een gedetailleerde staat en raming van de baten en de lasten van het vermogen van de verzoeker, van het gemeenschappelijk vermogen indien hij gehuwd is onder een stelsel van gemeenschap van goederen en van het vermogen van de echtgenoot of de met de verzoeker samenwonende(n);
- 8° een gedetailleerde staat en raming van de, binnen de zes maanden voorafgaand aan de inleiding van het verzoekschrift, vervreemde goederen die deel uitmaakten van de vermogens bedoeld in 7°;
- 9° de naam, de voornamen, en de woonplaats of, wanneer het een rechtspersoon betreft, de benaming en de zetel van de schuldeisers van de verzoeker en in voorkomend geval van de schuldenaars van de verzoeker en van de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld;
- 10° in voorkomend geval de geheel of gedeeltelijk betwiste schulden en de gronden van betwisting;
- 11° de procedures tot het verkrijgen van uitstel van betaling, bedoeld in artikel 1334, en die tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, bedoeld in artikel 1337bis en in artikel 59, § 1, tweede lid, van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, waarin de verzoeker betrokken is;
- 12° de redenen van de onmogelijkheid om zijn schulden terug te betalen;
- 13° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

§ 3. Als de vermeldingen onvolledig zijn, vraagt de rechter binnen acht dagen de verzoeker om zijn verzoekschrift aan te vullen.

Art. 1675/5.

De procedures bedoeld in artikel 1675/4, § 2, 11°, zijn geschorst, zolang geen uitspraak is gedaan over de toelaatbaarheid van de vordering tot het bekomen van een collectieve schuldenregeling.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De beschikking van toelaatbaarheid houdt van rechtswege de schrapping in van de ingediende vorderingen op grond van de procedures bedoeld in het eerste lid.

Art. 1675/6.

§ 1. Onverminderd artikel 1028, tweede lid, doet de rechter uitspraak over de toelaatbaarheid van de vordering binnen acht dagen na indiening van het verzoekschrift. Als de rechter aan de verzoeker vraagt zijn verzoekschrift aan te vullen overeenkomstig artikel 1675/4, § 3, volgt de beschikking over de toelaatbaarheid uiterlijk acht dagen na neerlegging van het vervulde verzoekschrift ter griffie.

§ 2. Als de rechter het verzoek toelaatbaar acht, stelt hij in zijn beschikking, met diens akkoord, een schuldbemiddelaar aan en, in voorkomend geval, een gerechtsdeurwaarder en/of een notaris.

§ 3. In zijn beschikking doet de rechter ambtshalve uitspraak over de eventuele toekenning van volledige of gedeeltelijke rechtsbijstand.

§ 4. De griffie brengt de beschikking bij gewone brief ter kennis aan de griffies van de rechtbanken waarbij de in artikel 1675/5 bedoelde procedures aanhangig zijn gemaakt.²³

Art. 1675/7.

§ 1. Onverminderd de toepassing van § 3, doet de beschikking van toelaatbaarheid een toestand van samenloop ontstaan tussen de schuldeisers en heeft de opschorting van de loop van de interesten en de onbeschikbaarheid van het vermogen van de verzoeker tot gevolg.

Tot de boedel behoren alle goederen van de verzoeker op het ogenblik van de beschikking, alsmede de goederen die hij tijdens de uitvoering van de collectieve aanzuiveringsregeling verkrijgt.

De gevolgen van de overdrachten van schuldvordering worden geschorst tot het einde, de verwerping of de herroeping van de aanzuiveringsregeling. Op dezelfde wijze, behalve in geval van tegeldemaking van het vermogen, worden de gevolgen van de zakelijke zekerheden en van de voorrechten geschorst tot het einde, de verwerping of de herroeping van de aanzuiveringsregeling²⁴.

---

23 Gewijzigd bij artikel 3 van dezelfde wet; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

24 Ingevoegd bij artikel 7, 1°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

§ 2. Alle middelen van tenuitvoerlegging die strekken tot betaling van een geldsom worden geschorst. De reeds gelegde beslagen behouden echter hun bewarende werking.

Indien de dag van de gedwongen verkoop van de in beslag genomen roerende of onroerende goederen reeds vóór de beschikking van toelaatbaarheid was bepaald en door aanplakking bekendgemaakt, geschiedt deze verkoop voor rekening van de boedel.

Ten aanzien van personen die een persoonlijke zekerheid hebben toegestaan om een schuld van de schuldenaar te waarborgen, worden de middelen van tenuitvoerlegging geschorst tot de homologatie van de minnelijke aanzuiveringsregeling, tot de neerlegging van het in artikel 1675/11, § 1, bedoelde proces-verbaal of tot de verwerping van de aanzuiveringsregeling.

Ten aanzien van personen die de in artikel 1675/16bis, § 2, bedoelde verklaring hebben neergelegd, worden de uitvoeringsmaatregelen geschorst tot de rechter uitspraak heeft gedaan over de bevrijding²⁵.

§ 3. De beschikking van toelaatbaarheid houdt voor de verzoeker het verbod in om, behoudens toestemming van de rechter:

- enige daad te stellen die een normaal vermogensbeheer te buiten gaat;
- enige daad te stellen die een schuldeiser zou bevoordelen, behoudens de betaling van een onderhoudsschuld voor zover deze geen achterstallen betreft;
- zijn onvermogen te vergroten.

§ 4. De gevolgen van de beschikking van toelaatbaarheid lopen verder, onder voorbehoud van de bepalingen van de aanzuiveringsregeling, tot de verwerping, het einde of de herroeping van de aanzuiveringsregeling.

§ 5. Onverminderd de toepassing van artikel 1675/15 is iedere daad gesteld door de schuldenaar in weerwil van de gevolgen verbonden aan de beschikking van toelaatbaarheid niet tegenwerpbaar aan de schuldeisers.

§ 6. De gevolgen van de beschikking van toelaatbaarheid vangen aan de eerste dag die volgt op het opmaken van het bericht van collectieve schuldenregeling bedoeld in artikel 1390quater²⁶.

---

25 Ingevoegd bij artikel 7, 1°, van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

26 Ingevoegd bij artikel 24 van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, met ingang van een door de Koning te bepalen datum.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Art. 1675/8.

Tenzij deze opdracht hem reeds was toevertrouwd in de beschikking van toelaatbaarheid kan de schuldbemiddelaar, belast met een procedure van minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling, zich richten tot de rechter overeenkomstig artikel 1675/14, § 2, derde lid, teneinde de schuldenaar of een derde te gelasten hem al de nuttige inlichtingen te verstrekken over verrichtingen uitgevoerd door de schuldenaar en over de samenstelling en de vindplaats van diens vermogen.

Ingeval de schuldbemiddelaar het nodig acht aanvullende inlichtingen over de vermogenstoestand van de verzoeker in te winnen, kan hij de rechter vragen dat de derden die aan het beroepsgeheim of aan de discretieplicht zijn onderworpen, daarvan worden ontheven en dat hen wordt bevolen de gevraagde inlichtingen te verstrekken, onverminderd hun recht om aan de rechter hun opmerkingen schriftelijk of in de raadkamer voor te dragen.

Zo nodig, brengt de rechter, zodra hij het verzoek van de bemiddelaar ontvangt, de orde of het tuchtcollege waarvan de derde afhangt daarvan in kennis bij gewone brief²⁷. Die instantie beschikt over dertig dagen om de rechter van advies te dienen over het verzoek van de bemiddelaar. Verstrekt ze geen advies, dan wordt het advies geacht gunstig te zijn. Indien de rechter van het advies afwijkt, preciseert hij de redenen daarvoor in zijn beschikking²⁸.

Art. 1675/9.

§ 1 Uiterlijk vijfdagen na de uitspraak van de beschikking van toelaatbaarheid moet de griffier deze overeenkomstig artikel 1675/16 bij gerechtsbrief ter kennis brengen van²⁹:

1° de verzoeker en zijn echtgenoot of de wettelijk samenwonende, onder toevoeging van de tekst van artikel 1675/7 en, in voorkomend geval, zijn raadsman³⁰;

---

27 Gewijzigd bij artikel 4 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

28 Gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 46/2000 van 3 mei 2000 van het Arbitragehof; gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

29 Gewijzigd bij artikel 5 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

30 Gewijzigd bij artikel 9, 1°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

- 2° de schuldeisers en de personen die een persoonlijke zekerheid hebben gesteld onder toevoeging van een afschrift van het verzoekschrift³¹, van een formulier van aangifte van schuldvordering, van de tekst van § 2, van dit artikel en van de tekst van artikel 1675/7;
- 3° de schuldbemiddelaar onder toevoeging van een afschrift van het verzoekschrift en van de als bijlage toegevoegde stukken;
- 4° de betrokken schuldenaars onder toevoeging van een afschrift van de tekst van artikel 1675/7. Zij worden ervan op de hoogte gebracht dat iedere betaling, vanaf ontvangst van de beschikking, op een door de schuldbemiddelaar daartoe geopende rekening moet worden gestort, waarop alle betalingen aan verzoeker worden gestort. De schuldbemiddelaar stelt de verzoeker in staat doorlopend te worden geïnformeerd over de rekening, de verrichtingen erop en het saldo ervan.. (...) ³²

§ 2. De aangifte van schuldvordering moet uiterlijk een maand na toezending van de beschikking van toelaatbaarheid bij de schuldbemiddelaar worden verricht, hetzij bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbericht, hetzij bij aangifte op zijn kantoor met ontvangstbericht gedagtekend en ondertekend door de bemiddelaar of zijn gemachtigde.

Die aangifte omschrijft de aard van de schuldvordering alsmede de verantwoordelijkheid ervan, het bedrag ervan in hoofdsom, interesten en kosten, de eventuele redenen van voorrang, alsook de procedures waartoe ze aanleiding kan geven.

§ 3. Indien een schuldeiser niet binnen de in § 2, eerste lid bedoelde termijn, aangifte van schuldvordering doet, brengt de schuldbemiddelaar hem bij een ter post aange- tekende brief met ontvangstbewijs ervan op de hoogte dat hij over een laatste termijn van vijftien dagen beschikt, te rekenen van ontvangst van deze brief, om alsnog die aangifte te doen. Indien de aangifte niet binnen die termijn gedaan wordt, wordt de betrokken schuldeiser geacht afstand te doen van zijn schuldvordering. In dat geval verliest de schuldeiser zijn recht om zich te verhalen op de schuldenaar en de personen die voor hem een persoonlijke zekerheid hebben gesteld. Hij herwint dit recht in geval van afwijzing of herroeping van de aanzuiveringsregeling.

---

31 Gewijzigd bij artikel 25 van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek; inwerkingtreding: 1 juli 2001 (koninklijk besluit van 31 mei 2001 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000, artikel 1, 1°).

32 Gewijzigd bij artikel 2, 1° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De tekst van dit artikel wordt afgedrukt op de brief bedoeld in het eerste lid³³.

§ 4. De schuldbemiddelaar stelt, uit de bedragen die hij met toepassing van § 1, 4°, ontvangt, een leefgeld ter beschikking van de verzoeker dat tenminste gelijk is aan het bedrag dat met toepassing van de artikelen 1409 et 1412 wordt beschermd. Met de uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de verzoeker mag dit leefgeld tijdelijk worden verminderd, maar moet het altijd hoger zijn, zowel in de minnelijke als in de gerechtelijke aanzuiveringsregeling, dan de in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie bedoelde bedragen, vermeerderd met de som van de in artikel 1410, § 2, 1°, bedoelde bedragen³⁴.

Afdeling 3 - Minnelijke aanzuiveringsregeling

Art. 1675/10.

§ 1. De schuldbemiddelaar neemt overeenkomstig artikel 1391 kennis van de op naam van de schuldenaar opgestelde berichten van beslag, delegatie en overdracht. Hij raadpleegt onverwijld, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde nadere regels, de gegevens die op naam van de schuldenaar geregistreerd zijn in de Centrale voor kredieten aan particulieren van de Nationale Bank van België³⁵.

§ 2. De schuldbemiddelaar stelt een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling op dat de noodzakelijke maatregelen bevat voor de verwezenlijking van de in artikel 1675/3, derde lid, bedoelde doelstelling.

§ 2/1. In de minnelijke aanzuiveringsregeling wordt de gedetailleerde en geactualiseerde staat van de inkomsten en de beschikbare middelen van het gezin opgenomen. De bijlage bij het plan, dat enkel wordt bezorgd aan de rechter, bevat een gedetailleerde staat van de lasten en de tegoeden van de schuldenaar en, in voorkomend geval, van de lasten en tegoeden van zijn gezin.

---

33 Ingevoegd bij artikel 9, 3°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

34 Gewijzigd bij artikel 2, 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

35 Ingevoegd bij artikel 10, 4°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

§ 2/2. De minnelijke aanzuiveringsregeling bepaalt de manier waarop de schuldenaar de in artikel 1675/9, § 1, 4°, bedoelde informatie ontvangt³⁶.

§ 3. Alleen de niet betwiste schuldvorderingen of die welke bij een titel, zelfs een onderhandse, zijn vastgesteld, kunnen in het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling worden opgenomen ten belope van de aldus verantwoorde bedragen.

§ 3bis. Iedere schuldeiser, hetzij overheid of particulier, kan een volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van schuld aan de verzoeker toestaan, en dit ongeacht de aard van de schuld. In het bijzonder:

- 1° de ambtenaren die belast zijn met de inning van fiscale schuldvorderingen en aangesteld zijn door de bevoegde overheden worden gemachtigd om in het kader van een minnelijke aanzuiveringsregeling een volledige of gedeeltelijke kwijtschelding in hoofdsom en toebehoren van fiscale schulden te aanvaarden.
- 2° de organen die belast zijn met het innen van de bijdragen voor de sociale zekerheid en de instellingen die de sociale uitkeringen toekennen worden gemachtigd om in het kader van een minnelijke aanzuiveringsregeling een gedeeltelijke of volledige kwijtschelding van de bedragen die hen verschuldigd zijn te aanvaarden wanneer deze kwijtschelding is voorgesteld door de schuldbemiddelaar, voor zover voldaan is aan de voorwaarden die bedoeld worden in artikel 31bis van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers;
- 3° de sociale verzekeringskassen worden gemachtigd om, in het kader van een minnelijke aanzuiveringsregeling, een volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van schulden te aanvaarden die betrekking hebben op achterstallige sociale bijdragen. De Koning bepaalt de voorwaarden en de nadere regels van de procedure die de sociale verzekeringskassen moeten volgen³⁷.

§ 4. De schuldbemiddelaar zendt het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbericht naar de schuldenaar, in voorkomend geval, diens echtgenoot, en de schuldeisers. In het kader van die regeling ziet de schuldbemiddelaar toe op de prioritaire betaling van de schulden die het recht van de verzoeker en zijn gezin om een menswaardig leven te leiden in het gedrang brengen³⁸.

---

36 Ingevoegd bij artikel 3, 1° en 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

37 Ingevoegd bij artikel 10, 2°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding met ingang van een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2007.

38 Ingevoegd bij artikel 10, 4°, van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De regeling moet door alle belanghebbende partijen goedgekeurd worden. Ieder bezwaar moet ofwel bij ter post aangetekende brief met ontvangstbericht ofwel door middel van een verklaring bij de schuldbemiddelaar uiterlijk twee maanden na toezending van het ontwerp worden ingebracht. Bij ontstentenis van bezwaar onder die voorwaarden en binnen die termijn, worden de partijen geacht met de regeling in te stemmen.

Artikel 51 is niet van toepassing.

Het bericht gezonden naar de belanghebbende partijen neemt de tekst over van het tweede lid van deze paragraaf.

§ 5. Bij instemming bezorgt de schuldbemiddelaar de minnelijke aanzuiveringsregeling, het verslag van zijn werkzaamheden en de dossierstukken aan de rechter.

De rechter doet uitspraak op stukken en neemt akte van het gesloten akkoord. Artikel 1043, tweede lid is van toepassing.

De minnelijke aanzuiveringsregeling begint te lopen op de datum van de beschikking van toelaatbaarheid. De rechter kan hiervan afwijken bij een met redenen omklede beslissing.

§ 6. Het ontwerp geeft de looptijd van de minnelijke aanzuiveringsregeling aan die niet langer mag zijn dan zeven jaar, tenzij de schuldenaar uitdrukkelijk en met opgave van redenen vraagt om de verlenging met het doel bepaalde elementen van zijn vermogen te beschermen en de eerbiediging van de menselijke waardigheid te verzekeren. De rechter beslist over deze aanvraag. In voorkomend geval neemt hij akte van het gesloten akkoord.³⁹

Afdeling 4 - Gerechtelijke aanzuiveringsregeling

Art. 1675/11.

§ 1. Wanneer de schuldbemiddelaar vaststelt dat geen overeenkomst over een minnelijke aanzuiveringsregeling kan worden bereikt en in ieder geval wanneer binnen zes maanden⁴⁰ te rekenen van zijn aanwijzing geen overeenkomst kon worden bereikt,

---

³⁹ Ingevoegd bij artikel 3, 3° en 4° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

⁴⁰ Gewijzigd bij artikel 11 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling, vervangt de woorden “binnen de vier maanden” door de woorden “binnen de zes maanden”, inwerkingtreding: 31 december 2005.

maakt hij een proces-verbaal in die zin op dat hij, met het oog op een eventuele gerechtelijke aanzuiveringsregeling, aan de rechter bezorgt.

De schuldbemiddelaar legt het dossier van de procedure van minnelijke aanzuiveringsregeling, met toevoeging van zijn opmerkingen, ter griffie neer. In afwijking van artikel 51 kan de in het eerste lid bedoelde termijn van zes maanden slechts eenmaal worden verlengd met een maximumtermijn van zes maanden.⁴¹

§ 2. De rechter bepaalt op een nabije datum een rechtsdag. De griffier roept de partijen en de schuldbemiddelaar op overeenkomstig artikel 1675/16, § 1⁴². De schuldbemiddelaar brengt verslag uit. De rechter doet uitspraak uiterlijk vijftien dagen volgend op het sluiten van de debatten.

§ 3. Wanneer het bestaan of het bedrag van een schuldvordering betwist wordt, stelt de rechter, totdat daarover uitspraak zal zijn gedaan, voorlopig vast welk gedeelte van het betwist bedrag in consignatie moet worden gegeven, rekening ook gehouden, in voorkomend geval, met het dividend dat op grond van de aanzuiveringsregeling wordt toegewezen. In voorkomend geval, zijn de artikelen 661 en 662 van toepassing.

§ 4. In afwijking van de artikelen 2028 tot 2032 en 2039 van het Burgerlijk Wetboek, hebben de personen die een persoonlijke zekerheid hebben gesteld slechts verhaal op de schuldenaar in de mate dat zij deelnemen aan de aanzuiveringsregeling en mits eerbiediging ervan.

Art. 1675/12.

§ 1. De rechter, kan, mits eerbiediging van de gelijkheid onder schuldeisers, een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opleggen die de volgende maatregelen kan bevatten:

- 1° uitstel of herschikking van betaling van de schulden in hoofdsom, interesten en kosten;
- 2° vermindering van de conventionele rentevoet tot de wettelijke rentevoet;

---

41 Ingevoegd bij artikel 4 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

42 Gewijzigd bij artikel 6 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3° opgeheven⁴³

4° gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de moratoire interesten, vergoedingen en kosten.

§ 2. Het vonnis geeft de looptijd van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling aan, die de vijf jaar niet mag overschrijden. Tenzij de schuldenaar uitdrukkelijk en met opgave van redenen om de toepassing ervan verzoekt, met het doel bepaalde elementen van zijn vermogen te beschermen, en de eerbiediging van de menselijke waardigheid van de schuldenaar te verzekeren, is artikel 51 niet van toepassing. De rechter beslist over deze aanvraag, bij een bijzonder gemotiveerde beslissing, in voorkomend geval in het vonnis waarbij hij de gerechtelijke aanzuiveringsregeling toestaat⁴⁴.

De terugbetalingstermijn van de kredietovereenkomsten kan worden verlengd. De verlengde terugbetalingstermijn van deze kredietovereenkomsten mag de duurtijd van de aanzuiveringsregeling, zoals vastgesteld door de rechter, vermeerderd met de helft van de resterende looptijd van deze kredietovereenkomsten niet overschrijden.

§ 3. De rechter maakt die maatregelen afhankelijk van de vervulling door de schuldenaar van passende handelingen om de betaling van de schuld te vergemakkelijken of te waarborgen. Hij maakt ze ook afhankelijk van het zich onthouden door de schuldenaar van daden die zijn onvermogen zouden doen toenemen.

§ 4. Met inachtneming van artikel 1675/3, derde lid, kan de rechter, wanneer hij de regeling opstelt, bij bijzonder gemotiveerde beslissing afwijken van de artikelen 1409 tot 1412, waarbij de inkomsten waarover de verzoeker beschikt echter te allen tijde hoger moeten liggen dan de in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op de maatschappelijke integratie bedoelde bedragen, vermeerderd met de som van de in artikel 1410, § 2, 1°, bedoelde bedragen⁴⁵.

---

43 Opgeheven door artikel 12, 1°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling, schrapt de woorden “opschorting, voor de duur van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling, van de gevolgen van de zakelijke zekerheden, zonder dat deze maatregel de grondslag kan schaden, evenals opschorting van de uitwerking van de overdrachten van schuldvordering” ; inwerkingtreding: 31 december 2005.

44 Ingevoegd bij artikel 12, 2°, van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

45 Gewijzigd bij artikel 5 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures)..

§ 5. De rechter moet toezien op de prioritaire betaling van de schulden die het recht van de verzoeker en zijn gezin om een menswaardig leven te leiden in het gedrang brengen⁴⁶.

Art. 1675/13.

§ 1. Indien de maatregelen voorzien in artikel 1675/12, § 1, niet volstaan om de in artikel 1675/3, derde lid, genoemde doelstelling te bereiken, kan de rechter, op vraag van de schuldenaar, besluiten tot elke andere gedeeltelijke kwijtschelding van schulden, zelfs van kapitaal, onder de volgende voorwaarden:

- alle goederen die voor beslag in aanmerking komen, worden te gelde gemaakt op initiatief van de schuldbemiddelaar⁴⁷. De verdeling heeft plaats met inachtnaam van de gelijkheid van de schuldeisers onverminderd de wettige redenen van voorrang;
- na de tegeldemaking van de voor beslag vatbare goederen maakt het saldo, nog verschuldigd door de schuldenaar, het voorwerp uit van een aanzuiveringsregeling met inachtnaam van de gelijkheid van de schuldeisers, behalve wat de lopende onderhoudsverplichtingen betreft, bedoeld in artikel 1412, eerste lid.

Onverminderd artikel 1675/15, § 2, kan de kwijtschelding van schulden maar verkregen worden als de schuldenaar de door de rechter opgelegde aanzuiveringsregeling heeft nageleefd, en behoudens terugkeer van de schuldenaar tot beter fortuin vóór het einde van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling.

§ 2. Het vonnis duidt de looptijd van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling aan, die ligt tussen drie en vijf jaar.

Artikel 51 is niet van toepassing.

§ 3. De rechter kan geen kwijtschelding verlenen voor volgende schulden:

- de onderhoudsgelden die niet vervallen zijn op de dag van de uitspraak houdende vaststelling van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling;
- de schulden die een schadevergoeding inhouden, toegestaan voor het herstel van een lichamelijke schade veroorzaakt door een misdrijf;
- de schulden van een gefailleerde die overblijven na het sluiten van het faillissement.

---

⁴⁶ Ingevoegd bij artikel 12, 4°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

⁴⁷ Gewijzigd bij artikel 13, 1°, van dezelfde wet, schrapt de woorden "overeenkomstig de regels inzake de gedwongen tenuitvoerleggingen; inwerkingtreding: 31 december 2005.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

§ 4. In afwijking van de voorgaande paragraaf kan de rechter kwijtschelding verlenen voor de schulden van een gefailleerde die overblijven na een faillissement waarvan de sluiting is uitgesproken met toepassing van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en de opschorting van betaling⁴⁸. Deze kwijtschelding kan niet worden verleend aan de gefailleerde die veroordeeld werd wegens eenvoudige of bedrieglijke bankbreuk.

§ 5. Met inachtneming van artikel 1675/3, derde lid, kan de rechter wanneer hij de regeling opstelt, bij bijzonder gemotiveerde beslissing afwijken van de artikelen 1409 tot 1412, zonder dat de inkomsten waarover de verzoeker beschikt minder kunnen bedragen dan de bedragen bedoeld in artikel 14 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie⁴⁹.

§ 6. Wanneer de rechter de regeling opstelt, moet hij toezien op de prioritaire betaling van de schulden, die het recht van de verzoeker en zijn gezin om een menswaardig leven te leiden in het gedrang brengen⁵⁰.

Afdeling 4bis. - De totale kwijtschelding van de schulden⁵¹

Art. 1675/13bis⁵².

§ 1. Als blijkt dat geen enkele minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling mogelijk is omdat de verzoeker over onvoldoende middelen beschikt, neemt de bemiddelaar deze vaststelling op in het in artikel 1675/11, § 1, bedoelde procesverbaal, met een met redenen omkleed voorstel dat de toekenning van een totale kwijtschelding van de schulden en de eventuele maatregelen die er naar zijn mening mee gepaard moeten gaan, rechtvaardigt.

§ 2. De rechter kan in dergelijk geval de totale kwijtschelding van de schulden toestaan zonder aanzuiveringsregeling en onverminderd de toepassing van artikel 1675/13, § 1, eerste lid, eerste streepje, 3 en 4.

---

48 Gewijzigd bij artikel 5 van de wet van 19 april 2002 tot wijziging van de wet van 5 juli 1998, schrapt de woorden “sedert ten minste 10 jaar op het moment van neerlegging van het verzoekschrift bedoeld in artikel 1675/4”; inwerkingtreding: 17 juni 2002.

49 Gewijzigd bij artikel 13, 2°, van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling, vervangt de woorden “onverminderd de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op het bestaansminimum en met inachtneming van artikel 1675/3, derde lid, kan de rechter wanneer hij de regeling opstelt, bij bijzonder gemotiveerde beslissing afwijken van de artikelen 1409 tot 1412”; inwerkingtreding: 31 december 2005.

50 Ingevoegd bij artikel 13, 3°, van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

51 Ingevoegd bij artikel 14 van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

52 Ingevoegd bij artikel 14 van dezelfde wet; inwerkingtreding: 31 december 2005.

§ 3. Deze beslissing kan gepaard gaan met begeleidingsmaatregelen, waarvan de duur vijf jaar niet mag overschrijden.

Artikel 51 is niet van toepassing.

§ 4. De kwijtschelding van de schulden is verworven, behoudens terugkeer tot beter fortuin binnen vijf jaar die volgen op de beslissing.

§ 5. De beslissing kan gedurende vijf jaar herroepen worden onder de in artikel 1675/15 bedoelde voorwaarden.

Art. 1675/13ter⁵³.

De schuldbemiddelaar staat in voor een tijdige uitbetaling van het leefgeld, op de data die werden overeengekomen met de verzoeker of die werden bepaald in de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling.

Afdeling 5 - Bepalingen gemeenschappelijk aan beide procedures

Art. 1675/14.

§ 1. De schuldbemiddelaar wordt belast met de opvolging en de controle van de in de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling bepaalde maatregelen.

De schuldenaar stelt de schuldbemiddelaar onverwijld in kennis van iedere wijziging van zijn vermogenstoestand die optrad na de indiening van het verzoekschrift bedoeld in artikel 1675/4.

§ 2. De zaak blijft ingeschreven op de rol van de arbeidsrechtbank⁵⁴, ook in geval van beschikking van toelaatbaarheid in hoger beroep, tot het einde of de herroeping van de regeling.

Artikel 730, § 2, a, eerste lid, is niet van toepassing.

Bij moeilijkheden die de uitwerking of de uitvoering van de regeling belemmeren of wanneer nieuwe feiten zich voordoen terwijl de regeling opgesteld wordt of die feiten

---

⁵³ Ingevoegd bij artikel 6 van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

⁵⁴ Gewijzigd bij artikel 15, 1° van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling, vervangt de woorden "van de beslagrechter"; inwerkingtreding met ingang van een door de koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 september 2007.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

de aanpassing of de herziening van de regeling rechtvaardigen, laat de schuldbemiddelaar, de arbeidsauditeur, de schuldenaar of elke belanghebbende schuldeiser, door een eenvoudige schriftelijke verklaring, die ter griffie neergelegd wordt of aan de griffie verzonden wordt, de zaak opnieuw voor de rechter brengen⁵⁵.

De griffier stelt de schuldenaar en de schuldeisers in kennis van de datum waarop de zaak voor de rechter komt, op de wijze bepaald in artikel 1675/16, § 1⁵⁶.

§ 3. De schuldbemiddelaar doet onverwijld op het bericht van collectieve schuldenregeling de vermeldingen aanbrengen als bedoeld in artikel 1390quater, § 2.⁵⁷

Art. 1675/14bis⁵⁸.

§ 1. Wanneer tijdens de uitwerking of de uitvoering van de regeling roerende of onroerende goederen te gelde moeten worden gemaakt, hetzij op grond van artikel 1675/7, § 3, hetzij op grond van de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling, heeft de verkoop, die openbaar of uit de hand gebeurt, plaats overeenkomstig de regels van de gedwongen uitvoering, zonder voorafgaande betekening van een bevelschrift of beslag.

§ 2. De verkoop van het onroerend goed brengt van rechtswege overwijzing van de prijs met zich mee ten voordele van de schuldeisers.

§ 3. Onder voorbehoud van andere modaliteiten, maakt de instrumenterende ministeriële ambtenaar, na betaling van de hypothecaire en de bijzonder bevoorrechte schuldeisers, de prijs en het toebehoren ervan over aan de schuldbemiddelaar. Deze

---

55 Gewijzigd bij artikel 15, 2° van dezelfde wet, vervangt de woorden “bij moeilijkheden die de tenuitvoerlegging van de regeling belemmeren, of wanneer nieuwe feiten opduiken, die de aanpassing of herziening van de regeling rechtvaardigen, laat de schuldbemiddelaar, de schuldenaar of een belanghebbende schuldeiser, door een eenvoudige schriftelijke verklaring neergelegd ter griffie of aan de griffie verzonden, de zaak opnieuw voor de rechter brengen”; inwerkingtreding: 31 december 2005.

56 Ingevoegd bij artikel 7 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

57 Gewijzigd bij artikel 27 van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, vervangt de woorden “de schuldbemiddelaar laat op het bericht van collectieve schuldenregeling, de collectieve aanzuiveringsregeling vermelden, haar verwerping, en de datum waarop die eindigt of wordt herroepen”, met ingang van een door de Koning te bepalen datum.

58 Ingevoegd bij artikel 16 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

storting is bevrijdend wanneer ze door de ministeriële ambtenaar gericht is aan de schuldbemiddelaar. Hetzelfde geldt voor de storting die door de koper verricht is overeenkomstig artikel 1641.

Art. 1675/15.

§ 1. De herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid of van de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling kan worden uitgesproken door de rechter, aan wie de zaak, door een eenvoudige schriftelijke verklaring neergelegd ter griffie of aan de griffie verzonden, opnieuw wordt voorgelegd, op verzoek van de schuldbemiddelaar of van een belanghebbende schuldeiser wanneer de schuldenaar:

- 1° hetzij onjuiste stukken heeft afgegeven met de bedoeling aanspraak te maken op de procedure van collectieve schuldenregeling of deze te behouden;
- 2° hetzij zijn verplichtingen niet nakomt, zonder dat zich nieuwe feiten voordoen die de aanpassing of herziening van de regeling rechtvaardigen⁵⁹;
- 3° hetzij onrechtmatig zijn lasten heeft verhoogd of zijn baten heeft verminderd;
- 4° hetzij zijn onvermogen heeft bewerkt;
- 5° hetzij bewust valse verklaringen heeft afgelegd.

De griffier stelt de schuldenaar en de schuldeisers in kennis van de datum waarop de zaak voor de rechter komt, op de wijze bepaald in artikel 1675/16, § 1.⁶⁰

§ 2. Elke schuldeiser kan vanaf het einde van de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling die een kwijtschelding van schulden in hoofdsom inhoudt, gedurende een periode van vijf jaar aan de rechter een herroeping van de regeling vragen omwille van een bedrieglijke handeling in zijn nadeel gesteld door de schuldenaar.

§ 3. In geval van herroeping herwinnen de schuldeisers individueel het recht hun vordering uit te oefenen op de goederen van de schuldenaar voor de inning van het niet betaalde deel van hun schuldvorderingen.

Art. 1675/16.

§ 1. Alle oproepingen in het raam van de procedure van de collectieve schuldenregeling worden door de griffier bij gewone brief ter kennis gebracht.

---

59 Gewijzigd bij artikel 17 van dezelfde wet, vervangt de woorden "hetzij zijn verplichtingen niet nakomt"; inwerkingtreding: 31 december 2005.

60 Ingevoegd bij artikel 8 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

§ 2. De volgende uitspraken worden door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis gebracht:

1. de beschikking van toelaatbaarheid, bedoeld in artikel 1675/6;
2. alle uitspraken die de collectieve schuldenregeling beëindigen of herroepen;
3. de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid, bedoeld in artikel 1675/15;
4. de uitspraken inzake het derdenverzet tegen de beschikking van toelaatbaarheid, bedoeld in artikel 1675/6.

§ 3. Alle overige uitspraken worden door de griffier bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht.

§ 4. De uitspraken zijn uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hoger beroep en zonder borgstelling.

Behalve wat de in artikel 1675/6 bedoelde beschikking van toelaatbaarheid betreft en zonder dat, in deze veronderstelling, artikel 1122, tweede lid, 3°, kan worden ingeroepen, zijn die uitspraken niet vatbaar voor derdenverzet.

De vonnissen en arresten die bij verstek werden gewezen zijn niet vatbaar voor verzet. De kennisgeving van de uitspraken geldt als betekening⁶¹.

Art. 1675/16bis⁶².

§ 1. Onverminderd de toepassing van artikel 1287 van het Burgerlijk Wetboek en behalve in geval van het organiseren van bedrieglijk onvermogen, kunnen natuurlijke personen die kosteloos een persoonlijke zekerheid hebben gesteld ten behoeve van de verzoeker, volledig of gedeeltelijk van hun verbintenis worden bevrijd indien de rechter vaststelt dat hun verbintenis onevenredig is met hun inkomsten en met hun vermogen.

§ 2. Om de in § 1 bedoelde bevrijding te genieten, legt de natuurlijke persoon die kosteloos een persoonlijke zekerheid ten behoeve van de verzoeker heeft gesteld, ter griffie van het gerecht waarbij het verzoek tot collectieve schuldenregeling is ingediend, een verklaring neer waaruit blijkt dat zijn verbintenis onevenredig is met zijn inkomsten en met zijn vermogen.

---

61 Gewijzigd bij artikel 9 van dezelfde wet; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

62 Ingevoegd bij artikel 19 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

Zodra deze persoon bekend is, wordt hij daartoe door de schuldbemiddelaar, bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, in kennis gesteld van de mogelijkheid de in het eerste lid bedoelde verklaring neer te leggen. Deze kennisgeving bevat de tekst van dit artikel.

§ 3. De in § 2 bedoelde verklaring vermeldt de identiteit van de persoon, zijn beroep en zijn woonplaats. De persoon voegt bij zijn verklaring:

1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;

2° de lijst van alle activa en passiva die behoren tot zijn vermogen;

3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De verklaring wordt bij het dossier van collectieve schuldenregeling gevoegd. Ingeval de verklaring of de bijlagen erbij onvolledig zijn, verzoekt de rechter de persoon binnen acht dagen de vereiste nadere gegevens te verstrekken of de nodige stukken neer te leggen.

§ 4. De rechter doet uitspraak over de bevrijding van de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd wanneer hij de beslissing neemt waarmee hij een minnelijke aanzuiveringsregeling homologeert of een gerechtelijke aanzuiveringsregeling beveelt.

Hij kan tevens uitspraak doen op een later tijdstip, indien de behandeling van de bevrijding de beoordeling van het verzoek tot collectieve schuldenregeling kan vertragen. De rechter hoort in elk geval vooraf de verzoeker, de persoon die de in § 2 bedoelde verklaring heeft neergelegd of de betrokken schuldeisers, die overeenkomstig artikel 1675/16, § 1 worden opgeroepen⁶³.

§ 5. Indien de persoon voor wie de persoon bedoeld in § 1 een persoonlijke zekerheid heeft gesteld, voldoet aan de voorwaarden om een verzoek tot collectieve schuldenregeling in te dienen, doch nalaat zulks te doen, kan tevens om bevrijding worden verzocht bij de rechter die bevoegd is inzake collectieve schuldenregeling.

Het verzoek is gericht tegen de hoofdschuldenaar en de schuldeiser van de verbintenis die door de in § 1 bedoelde persoon wordt gewaarborgd.

Bevrijding wordt verleend indien de rechter vaststelt dat de verbintenis van de in § 1 bedoelde persoon onevenredig is met diens inkomsten en met diens vermogen.

---

⁶³ Gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 6 april 2010 tot wijziging van de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 3 mei 2010.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De persoon die om bevrijding verzoekt, legt tot staving van zijn verzoek, op straffe van schorsing, volgende stukken neer:

- 1° het afschrift van zijn laatste aangifte in de personenbelasting;
- 2° de lijst van alle activa of passiva die behoren tot zijn vermogen;
- 3° alle andere stukken aan de hand waarvan de staat van zijn middelen en zijn lasten nauwkeurig kan worden opgemaakt.

De indiening van het verzoek schorst de middelen van tenuitvoerlegging ten laste van de persoon die een persoonlijke zekerheid heeft gesteld ten voordele van de hoofdschuldenaar, zulks tot over het verzoek een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt genomen.

HOOFDSTUK II: De schuldbemiddelaar

Art. 1675/17.

§ 1. Als schuldbemiddelaar kunnen slechts worden aangewezen:

- de advocaten, de ministeriële ambtenaren of de gerechtelijke mandatarissen in de uitoefening van hun beroep of ambt;
- de overheidsinstellingen of de particuliere instellingen, die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend. Deze instellingen doen hiervoor een beroep op natuurlijke personen die aan de door de bevoegde overheid bepaalde voorwaarden voldoen.

Toekomstig recht⁶⁴

(§ 1. Als schuldbemiddelaar kunnen alleen worden aangesteld :

- de advocaten, de ministeriële ambtenaren of de gerechtelijke mandatarissen, op voorwaarde dat ze zijn erkend. De Koning bepaalt de nadere regels van die erkenning. De erkenning wordt slechts verleend indien de schuldbemiddelaar de daartoe door de bevoegde overheid georganiseerde opleiding heeft gevolgd;
- de overheidsinstellingen of de particuliere instellingen, die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend. Deze instellingen doen hiervoor een beroep op natuurlijke personen die aan de door de bevoegde overheid bepaalde voorwaarden voldoen.)

§ 2. De schuldbemiddelaar moet onafhankelijk en onpartijdig zijn tegenover de betrokken partijen.

De schuldbemiddelaar kan worden gewraakt indien er wettige redenen zijn om te twijfelen aan zijn onpartijdigheid of zijn onafhankelijkheid. Een partij kan de door haar

---

⁶⁴ Gewijzigd bij artikel 7, 1° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: op een nog door de koning te bepalen datum.

voorgedragen schuldbemiddelaar alleen wraken om een reden of een feit waarvan ze pas in kennis werd gesteld nadat de schuldbemiddelaar was aangewezen. Geen wraking kan nog worden voorgedragen na het verstrijken van de in artikel 1675/9, § 2, bedoelde termijn voor aangifte van de schuldvordering, tenzij de partij slechts na verloop van deze termijn kennis heeft gekregen van de reden van wraking. De wrakingsprocedure verloopt overeenkomstig de artikelen 970 en 971.

In afwijking van artikel 971, laatste lid, stelt de rechter in het vonnis dat de wraking toestaat ambtshalve een nieuwe schuldbemiddelaar aan⁶⁵.

§ 3. De rechter ziet toe op de naleving van de bepalingen inzake de collectieve schuldenregeling. Hij ziet er inzonderheid op toe dat alle posten die onontbeerlijk zijn voor het behoud van de menselijke waardigheid worden ingeschreven in de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling en ziet eveneens toe op de aanpassing van het leefgeld aan de gezondheidsindex.⁶⁶ Stelt hij een verzuim vast in hoofde van de schuldbemiddelaar, dan geeft hij hiervan kennis aan de procureur des Konings, die oordeelt welke tuchtrechtelijke gevolgen zulks kan meebrengen of aan de in § 1, tweede streepje, van dit artikel, bedoelde bevoegde overheid. Elk jaar, te rekenen van de beschikking van toelaatbaarheid of telkens wanneer de rechter er om verzoekt en bij het verstrijken van de aanzuiveringsregeling, bezorgt de schuldbemiddelaar de rechter een verslag over de stand en de evolutie van de procedure. Het verslag beschrijft de stand van de procedure de verrichtingen van de schuldbemiddelaar, de redenen voor de verlenging van de termijnen, de geactualiseerde sociale en financiële toestand en de toekomstperspectieven van de persoon, de stand van de bemiddelingsrekening en alle inlichtingen die de bemiddelaar dienstig acht. Daarbij wordt ofwel het overzicht van de bewegingen op de bemiddelingsrekening, ofwel het dubbel van de rekeninguittreksels gevoegd⁶⁷. De staat van kosten, ereloon of emolumenten bedoeld in artikel 1675/19 wordt opgenomen op het einde van het verslag.

De schuldbemiddelaar bezorgt een afschrift van het verslag aan de schuldenaar. De schuldeisers kunnen ter plaatse of op de griffie van dat verslag kennisnemen⁶⁸.

---

65 Ingevoegd bij artikel 20 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure collectieve schuldenregeling; inwerkingtreding: 31 december 2005.

66 Ingevoegd bij artikel 7, 2° van de wet van 26 maart 2012 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de collectieve schuldenregeling betreft; inwerkingtreding: 23 april 2012 (enkel van toepassing op de nieuwe procedures).

67 Ingevoegd bij artikel 7, 3° van dezelfde wet; inwerkingtreding: 23 april 2012 (ook van toepassing op de reeds lopende procedures)

68 Gewijzigd bij artikel 7, 4° van dezelfde wet; inwerkingtreding: 23 april 2012 (ook van toepassing op de reeds lopende procedures).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

§ 4. In geval van verhindering van de schuldbemiddelaar voorziet de rechter ambtshalve in diens vervanging. De rechter kan, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van iedere belanghebbende, te allen tijde en zo dit volstrekt noodzakelijk blijkt, de schuldbemiddelaar vervangen. De schuldbemiddelaar wordt vooraf opgeroepen om in raadkamer te worden gehoord.

Art. 1675/18.

Onverminderd de verplichtingen die hem door de wet worden opgelegd en behalve wanneer hij wordt opgeroepen om in rechte te getuigen, mag de schuldbemiddelaar geen feiten bekend maken waarvan hij kennis had uit hoofde van zijn functie. Artikel 458 van het strafwetboek is op hem van toepassing.

Art. 1675/19⁶⁹.

§ 1. De regels en barema's tot vaststelling van het ereloon, de emolumenten en de kosten van de schuldbemiddelaar worden door de koning bepaald. De koning oefent deze bevoegdheden uit op de gezamenlijke voordracht van de Ministers tot wier bevoegdheid Justitie en Economische Zaken behoren.

§ 2. De staat van ereloon, emolumenten en kosten van de schuldbemiddelaar komt ten laste van de schuldenaar en wordt bij voorrang betaald.

Onverminderd artikel 1675/9, § 4, houdt de schuldbemiddelaar tijdens de opmaak van de regeling van de baten van het vermogen van de schuldenaar een reserve af voor de betaling van ereloon, emolumenten en kosten.

In geval van totale kwijtschelding van schulden legt de rechter de totale of gedeeltelijke onbetaalde honoraria van de schuldbemiddelaar ten laste van het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast bedoeld in artikel 20 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen.

Indien de regeling voorziet in een kwijtschelding van schulden in kapitaal en enkel mits wordt gerechtvaardigd dat de verzoeker in de onmogelijkheid verkeert de honoraria binnen een redelijke termijn te betalen, kan de rechter de totale of gedeeltelijke onbetaalde honoraria van de schuldbemiddelaar ten laste leggen van het Fonds.

De schuldbemiddelaar duidt in zijn verzoek de redenen aan waarom de aangelegde reserve onvoldoende is en waarom de beschikbare middelen van de schuldenaar ontoereikend zijn om het ereloon te betalen.

---

⁶⁹ Gewijzigd bij artikel 34 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen; inwerkingtreding: 28 december 2006.

De rechter geeft de redenen aan die de interventie van het Fonds rechtvaardigen. Het bedrag van de honoraria en de kosten van de schuldbemiddelaar mag per dossier niet hoger liggen dan 1.200 euro, tenzij de rechter er anders over beslist middels een bijzondere gemotiveerde beslissing⁷⁰.

In het ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling, bedoeld in artikel 1675/10, § 2, en in de gerechtelijke aanzuiveringsregeling wordt aangegeven hoe de vervallen en te vervallen honoraria worden betaald door de schuldenaar.

§ 3. Tenzij deze maatregelen getroffen werden door de beschikking bedoeld in artikel 1675/10, § 5, in artikel 1675/12 of in artikel 1675/13, geeft de rechter, op verzoek van de schuldbemiddelaar, een bevel tot tenuitvoerlegging voor het voorschot dat hij bepaalt of ten belope van het bedrag van de erelonen, emolumenten en kosten dat hij vaststelt. Zo nodig hoort hij voorafgaandelijk in raadkamer de opmerkingen van de schuldenaar, van de schuldeisers en van de schuldbemiddelaar. De beschikking is niet vatbaar voor verzet of hoger beroep. Bij elk verzoek van de schuldbemiddelaar wordt een gedetailleerd overzicht van de te vergoeden prestaties en van de gedragen of te dragen kosten gevoegd.

---

⁷⁰ Zoals gewijzigd bij artikel 18 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen; inwerkingtreding: 10 januari 2011.

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>